

Programmet för hållbar tillväxt

Stigen till hållbar ekonomi i kommunen

 KIRKKONUMMI
KYRKSLÄTT

Innehållsförteckning

1 Inledning.....	5
2 Utsikter för Finlands kommuners ekonomi	6
2.1 Utsikter för kommunekonomin enligt finansministeriets prognos 12/2024.....	6
2.2 Kommunernas livskraft, attraktionskraft och hållkraft	7
3 Kyrksläpps kommuns befolkningsutveckling och ekonomiska utsikter	8
3.1 Befolkningsprognos	11
3.2 Utveckling av driftsekonomin	11
3.3 Utveckling av skatteinkomsterna och statsandelarna	16
4 Inkomstmål för programmet	19
4.1 Fastighetsförsäljning	19
4.2 Fastighetsskatteutredning	20
4.3 Avgifter och taxor	20
4.3.1 Dagvattenavgift	20
4.3.2 Klientavgifter inom bildningstjänsterna	21
4.3.3 Bildningens hyresinkomster och användningsersättningar	22
4.3.4 Övriga hyresinkomster	23
4.4 Främjande av hälsa och välfärd	24
5 Programmets mål för att begränsa utgifterna.....	25
5.1 Personalorganisation	25
5.1.1 Utvecklingen av personalstrukturen	25
5.1.2 Hantering av förändringar i personalstrukturerna och åtgärder	26
5.1 Bildningstjänsterna	28
5.1.4 Kommunutveckling	30

5.1.5 Gemensamma tjänster	30
5.2 Förtroendeorganisationen	30
5.3 Köp - tjänster, material och förnödenheter	31
5.3.1 Gemensamma tjänster	32
5.3.2 Den privata småbarnspedagogikens serviceproduktion.....	32
5.3.3 Skolskjutsar och beställningstrafik.....	33
5.3.4 Köp av tjänster inom kommunutvecklingssektorn	33
5.4 Kommunsamarbete.....	35
5.5 Bedömning av former av serviceproduktion.....	35
5.5.1 Gemensamma tjänster	36
5.5.2 Kommunutvecklingssektorn	36
5.6 Förenhetligande och effektivisering av processerna	38
5.7 Stärkande av ägarstyrningen.....	38
5.8 Ändring av lagstiftningen om anknutna enheter	39
5.9 Behärskande av arbetslöshetsförmåner som delfinansieras av kommunen	39
6 Investeringsmålen i programmet.....	39
6.1 Utveckling av lånebeståndet och räntenivån	40
6.2 Principer för husbyggnadsinvesteringar	40
6.3 Principer för infrainvesteringar	41
6.4 Bedömning av lönsamheten av områdesutvecklingen och prioritering av områden	42
6.5 Främjande av kompletterande byggande	43
6.6 Övriga investeringar för att främja kommunens livskraft.....	44
6.6.1 Västbanan	44
7 Åtgärdsalternativ i programmet för hållbar tillväxt	45

7.1 Åtgärdsalternativ som gäller skatterna	45
7.2 Åtgärdsalternativ som gäller inkomsterna och utgifterna	47
7.3 Åtgärdsalternativ som gäller investeringar	48
7.4 Slutsammandrag	50
7.4.1 I sammandraget beaktas alla åtgärdsalternativ i programmet för hållbar tillväxt, nedskärning av investeringarna och dess inverkan på lånebeståndet och räntorna samt höjning av kommunalskatten	50
7.4.2 I sammandraget beaktas alla åtgärdsalternativ i programmet för hållbar tillväxt, nedskärning av investeringarna och dess inverkan på lånebeståndet och räntorna samt extra höjning av kommunalskatten 7,1 % -> 7,5 %	52
8 Programmetts giltighet och rapportering om det	53
BILAGOR	54

1 Inledning

I enlighet med strategiperiodens mål Ett hållbart och växande Kyrkslätt, har vi som målsättning att vår ekonomi är i långsiktig balans. Vi investerar hållbart, agerar kostnadseffektivt och ökar inkomstbasen. I detta program beskriver vi främst vägen till hållbart ekonomiskt ledarskap.

Programmet för hållbar ekonomisk tillväxt uppfyller också följande mål i kommunstrategin:

- Vi förnyar modigt våra verksamhetssätt så att de blir mer effektiva och mer kundorienterade. Digitaliteten är en naturlig del av våra lär- och arbetsmiljöer.
- Vi lockar aktivt och målmedvetet nya företag att placera sig i Kyrkslätt.
- Vi är en företagare- och företagsvänlig kommun som säkerställer tillväxt- och verksamhetsförutsättningarna för företagen genom att ha hand om utbudet på tomter och verksamhetslokaler och smidiga processer för planläggning och beviljande av tillstånd.
- Vi beaktar alla hållbarhetsdimensioner i all vår verksamhet och planering.
- Våra lärmiljöer är trygga och sunda.

I programmet för hållbar ekonomisk tillväxt ingår strategiska principbeslut i vilka man fastställer både målen i euro och riktlinjerna för fortsatt beredning, till vilka kommunen på längre sikt ska kunna förbinda sig i beslutsfattandet och ekonomistyrningen. Vår kommun kan göra kontrollerad och förnuftig anpassning efter förändringen i servicebehovet samt förbinda sig med beslutsfattarna till programmet för hållbar tillväxt, genom vilket vi både stöder tillväxt och håller serviceproduktionen kostnadseffektiv. Kommunfullmäktige beslutar om budgeten och ekonomiplanen. Programmet för hållbar tillväxt stöder budgetberedningen.

Kommunen måste sköta sin ekonomi balanserat och på lång sikt. Programmet är således ett verktyg som hjälper kommunen att möta ekonomiska utmaningar på ett kontrollerat sätt, säkerställa tjänster och upprätthålla invånarnas välbefinnande. Utan en långsiktig utsikt kan kommunen tvingas skära ner på tjänster plötsligt och okontrollerat. Programmet möjliggör övervägda åtgärder som säkerställer viktiga tjänster för invånarna.

Vår kommuns skuldbelopp ökar på grund av behovet att förnya servicenätet. Programmet för hållbar ekonomisk tillväxt hjälper till att hålla skulden under kontroll och säkerställer kommunens betalningsförmåga. Programmet ger möjlighet att utvärdera kommunens verksamhetssätt och hitta sätt att förbättra kostnadseffektiviteten. Detta kan till exempel inkludera digitalisering av tjänster, samarbete med andra kommuner eller effektivisering av verksamheten.

Ett väl utarbetat program ökar förtroendet för kommunens ekonomiska förvaltning bland invånare, anställda och samarbetspartners. Programmet gör kommunens ekonomiska situation och åtgärder synliga, vilket förbättrar transparensen i beslutsfattandet och skapar en hållbar grund för framtida budgetförhandlingar.

Programmet är utformat så att det först beskriver den övergripande bilden av kommunalekonomin, sedan granskar Kyrkslätt kommuns nuvarande ekonomiska situation och faktorer som påverkar ekonomin genom utvecklingen av utgifter och inkomster samt investeringar. Kapitel sju innehåller en sammanfattning av riktlinjerna.

2 Utsikter för Finlands kommuners ekonomi

2.1 Utsikter för kommunekonomin enligt finansministeriets prognos 12/2024

Kommunsektorns underskott fördjupas under åren 2025–2027 till 0,6 procent i förhållande till BNP, vilket beror bland annat på ökade konsumtionsutgifter och investeringar samt nedskärningar i statsandelarna. Kommunsektorns växande obalans mellan utgifter och inkomster ökar behovet av anpassningsåtgärder i kommunerna. Kommunsektorns underskott förväntas förbli på ungefär samma nivå som förra året, cirka 1,2 miljarder euro, vilket innebär att underskottet i förhållande till BNP är 0,4 procent. Den svaga ekonomin minskar kommunernas samfundsskatteintäkter år 2024, men övriga skatteslag förväntas utvecklas positivt. Statens överföringar till kommunerna minskar på grund av efterhandsjusteringar relaterade till social- och hälsovårdsreformen och regeringens beslutade indexbesparingar. Kommunförvaltningens konsumtionsutgifter fortsätter att öka relativt snabbt under prognosåren, främst på grund av prisökningar. Inflationen har återgått till en måttlig nivå, men under åren 2025–2027 förväntas löneutvecklingen inom kommunsektorn vara något snabbare än den allmänna löneutvecklingen på grund av det tidigare överenskomna programmet för utvecklingen av lönesystemen inom kommunsektorn. Kommunsektorns löneavtal löper ut våren 2025, och därför kommer avtalslösningarna för de kommande åren att klarna först senare.

Förutom prisökningar ökar även volymen av konsumtionsutgifter exceptionellt år 2025, vilket beror på reformen av AN-tjänsterna. I reformen överförs ansvaret för att organisera arbets- och näringsstjänster till kommunerna och de samarbetsområden som kommunerna bildat, och samtidigt utökas kommunernas finansieringsansvar för arbetslöshetsförmåner. Sysselsättningsutvecklingen påverkar kommunernas ekonomi alltmer efter reformen, vilket gör kommunsektorn mer känslig för konjunkturväxlingar. Kommunernas uppgifter kommer dock fortfarande att fokusera på utbildnings- och bildningstjänster, vilkas sammanlagda servicebehov minskar. Minskningen av antalet elever innebär dock inte att kostnaderna för att organisera undervisningen minskar i samma takt. Utöver det ökade trycket på konsumtionsutgifterna ökar investeringarna kommunernas utgifter. Kommunsektorns försämrade ekonomiska situation och ökade finansieringskostnader betonar dock vikten av behovsprövning av investeringar. Det finns dock många nödvändiga investeringar, eftersom kommunernas investeringar huvudsakligen riktar sig mot byggnader, vägar och annan grundläggande infrastruktur.

År 2025 ökar statens överföringar till kommunerna på grund av den nya statsandelsuppgiften för att organisera arbets- och näringsstjänster. Samtidigt görs dock betydande nedskärningar i statsandelarna under åren 2025–2027, bland annat på grund av retroaktiva återkrav av statsandelar relaterade till social- och hälsovårdsreformen och den enprocentiga indexbromsen som regeringen beslutat om.

Skatteintäkter är fortfarande kommunernas viktigaste inkomstkälla. Försämringen av kommunernas ekonomiska utsikter förväntades återspeglas i kommunerna som tryck för skattehöjningar, men endast cirka en femtedel av kommunerna höjde sin skattesats för år 2025. Den genomsnittliga kommunalskatten i hela Finland stiger till 7,59 procent år 2025, vilket förväntas öka kommunalskatteintäkterna med ca 85 miljoner euro per år. Det är dock tydligt att skattefinansieringen inte räcker till för att täcka kommunsektorns växande utgiftstryck. Kommunernas och samkommunernas anpassningsåtgärder kommer sannolikt att fokusera på att begränsa utgiftsökningen. Detta indikeras också av att många kommuner under hösten meddelade om samarbetsförhandlingar. Underskotten ökar kommunförvaltningens skuld och skuldförhållandet fortsätter att öka under granskningsåren.

Vår kommuns inkomster kommer huvudsakligen från skatteintäkter, statsandelar, försäljningsintäkter från mark och fastigheter, eventuella resultat från koncernbolag samt olika avgifter och taxor. Statsandelarnas betydelse för alla

kommuners ekonomi har minskat, eftersom statsandelarna har skurits ned kontinuerligt och välfärdsområdesreformen förändrade fördelningen av statsandelarna. Enligt Finlands Kommunförbund innebär social- och hälsovårdsreformen en permanent minskning av statsandelarna med ca 501 miljoner euro.

Statsandelssystemet för kommunerna håller på att förändras och utvecklas. Reformen är planerad att träda i kraft 1.1.2027. För Kyrksläatts kommun är det viktigt att hela kommunernas finansieringssystem granskas och inte bara statsandelarna. I Finlands regeringsprogram har målen och utgångspunkterna för reformen skrivits in, och statsandelssystemet ska reformeras för att motsvara kommunernas nya roll efter social- och hälsovårdsreformen samt reformen av arbets- och näringsstjänsterna. Staten vill säkerställa att kommuner av olika storlekar har förutsättningar att tillhandahålla lagstadgade tjänster i hela Finland.

2.2 Kommunernas livskraft, attraktionskraft och hållkraft

I nationella jämförelser av livskraft presterar Kyrkslätt bra. FCG Finnish Consulting Group och MDI, som fungerar som en del av den, publicerade nya EVP-index som speglar kommunernas styrkor och visar hur kommuner av olika storlekar klarar sig i jämförelsen. De tio högst rankade kommunerna var Esbo, Helsingfors, Kittilä, Pirkkala, Sibbo, Vanda, Tusby, Tammerfors, Kolari och Kyrkslätt.

TOP 10-KUNNAT KOON MUKAAN

YLI 100 000 ASUKKAAN KUNNAT			50 000 – 99 999 ASUKKAAN KUNNAT			25 000 – 49 999 ASUKKAAN KUNNAT		
SIJOITUS	KUNTA	EVP-INDEKSI	SIJOITUS	KUNTA	EVP-INDEKSI	SIJOITUS	KUNTA	EVP-INDEKSI
1.	Espoo	81,9	1.	Porvoo	70,9	1.	Tuusula	73,6
2.	Helsinki	80,4	2.	Rovaniemi	68,4	2.	Kirkkonummi	71,7
3.	Vantaa	74,2	3.	Seinäjoki	65,1	3.	Kaarina	71,6
4.	Tampere	73,3	4.	Vaasa	63,4	4.	Järvenpää	70,1
5.	Turku	70,9	5.	Hämeenlinna	56,4	5.	Nurmijärvi	69,8
6.	Oulu	70,4	6.	Lappeenranta	56,3	6.	Raisio	69,1
7.	Jyväskylä	65,6	7.	Joensuu	55,6	7.	Kangasala	67,3
8.	Kuopio	65,1	8.	Salo	48,9	8.	Nokia	67,0
9.	Lahti	56,5	9.	Pori	48,8	9.	Kerava	66,4
			10.	Mikkeli	48,7	10.	Ylöjärvi	59,7

TOP 10-KUNNAT KOON MUKAAN

10 000 – 24 999 ASUKKAAN KUNNAT			4 000 – 9 999 ASUKKAAN KUNNAT			ALLE 4 000 ASUKKAAN KUNNAT		
SIJOITUS	KUNTA	EVP-INDEKSI	SIJOITUS	KUNTA	EVP-INDEKSI	SIJOITUS	KUNTA	EVP-INDEKSI
1.	Pirkkala	76,6	1.	Kittilä	80,3	1.	Pelkosenniemi	59,7
2.	Sipoo	74,4	2.	Kolari	73,0	2.	Muonio	58,8
4.	Lempäälä	70,3	3.	Inari	70,9	3.	Enontekiö	55,8
4.	Kauniaiainen	68,2	4.	Vesilahti	62,3	4.	Utsjoki	54,1
5.	Naantali	66,6	5.	Närpiö	60,2	5.	Kustavi	52,0
6.	Lieto	65,6	6.	Rusko	58,6	6.	Taivassalo	50,2
7.	Kempele	65,5	7.	Luoto	57,8	7.	Toivakka	48,7
8.	Muurame	59,2	8.	Inkoo	56,9	8.	Aura	48,5
9.	Mustasaari	59,1	9.	Masku	55,9	9.	Puumala	47,0
10.	Pietarsaari	56,5	10.	Siuntio	55,8	10.	Tervola	46,9

EK:s kommunranking 2025: Finlands mest attraktiva kommuner för företagande bland kommuner med färre än 50 000 invånare, där Kyrkslätt var den största klättraren jämfört med föregående jämförelseår 2023.

Muut kunnat

Suuntaa-antava kuntatason vertailu Kuntaranking-aineiston perusteella

KUNTA JA SEN SIJOITUS (suluissa sijoitus 2023)		KOKONAISPISTEET
1. Lieto (1.)		82
2. Raisio (12.)		73
3. Naantali (2.)		72
4. Nurmijärvi (9.)		71
5. Kurikka (-)		69
6. Kauhava (5.)		69
7. Kaarina (3.)		67
8. Kirkkonummi (22.)		65
9. Järvenpää (4.)		60
10. Loimaa (14.)		60
11. Kangasala (18.)		59
12. Rauma (11.)		59
13. Kerava (15.)		56
14. Tornio (10.)		56
15. Kitee (23.)		56
16. Hyvinkää (17.)		55
17. Siilinjärvi (-)		55
18. Tuusula (8.)		54
19. Heinola (24.)		52
20. Lohja (13.)		51
21. Kokkola (20.)		50
22. Riihimäki (16.)		40
23. Iisalmi (19.)		39
24. Forssa (25.)		39
25. Varkaus (29.)		36
26. Kajaani (26.)		33
27. Savonlinna (27.)		32
28. Raahе (28.)		31
29. Kemi (30.)		14

Kuntien pistemäärät on taulukossa pyöristetty lähimpään kokonaislukuun. Mikäli useampi kunta on saanut saman pistemäärän, on järjestys määrätynyt desimaalien perusteella.

3 Kyrkslätt's kommun's befolkningsutveckling och ekonomiska utsikter

I budgetberedningen 2025 konstateras att kommunens årsbidrag har ökat åren 2021–2023 från 21,3 milj. euro till 42,3 milj. euro. År 2022 förbättrades kommunens ekonomiska situation i synnerhet tack vare försäljningen av välfärdscentralen, vilket tillfälligt hejdade kommunens skuldsättning. År 2023 var särskilt bra, och kommunen gjorde ett överskott på 23,7 milj. euro då det kumulativa överskottet var 44,9 milj. euro. Överskottet år 2024 är ungefär 12 miljoner euro, alltså dubbelt så stort som i budgeten för år 2024. Det ackumulerade överskottet beräknas vara 55,5 miljoner euro vid utgången av år 2024.

Utmaningar för kommunen de kommande åren är de ökande investeringarna, och lånen och de ökande ränteutgifterna som hänför sig till dem. I enlighet med den av kommunfullmäktige 18.11.2024 § 91 godkända servicenätsplanen genomför kommunen flera husbyggnadsinvesteringar under de kommande åren. De största är Gesterby skolcentrum Wigge, det gemensamma campuset som byggs i centrum, Nissnikuhuset i Masaby och Kantvikin koulu. Därtill bedömer man att infrainvesteringarna hålls på nivån ca 37–46 miljoner euro åren 2025–2027. Kyrksläotts investeringar överskrider de närmaste åren den genomsnittliga nivån för kommuner. Kommunen har dock lyckats exceptionellt väl bl.a. med hanteringen av finansieringsriskerna. Kyrksläotts ränteutgifter per invånare är de näst lägsta bland de största kommunerna i Finland; 12 euro per invånare.

De kommande åren verkar ur ekonomiskt perspektiv vara mer utmanande för kommunen. Arbets- och närings tjänster överfördes från statsförvaltningen till kommunerna, och Kyrkslätt fungerar som ansvarskommun för Kyrksläotts, Vichtis och Sjundeå sysselsättningsområde. Då sysselsättningssituationen försämrats finns risken att kostnaderna för AN-reformen ökar så att de är högre än de ökade statsandelarna. Kommunens invånarantal ökar, vilket ger Kyrkslätt mera skatteinkomster och effektiviserar enhetskostnaderna för verksamheten men ökar behovet av investeringar. Kommunen vill locka nya företag att placera sig i Kyrkslätt eller de nuvarande att utvidga sin verksamhet, vilket skulle innebära ökade samfunds- och fastighetsskatteintäkter. Vad gäller verksamhetsintäkterna kan försäljningen av tomter och fastigheter påskyndas. Kommunens fastighetsutvecklingsplan, det vill säga fastighetsportfölj, har gjorts och planen genomförs så snabbt som möjligt.

I detta program föreslås att kommunens investeringsnivå begränsas och att byggandet av företags- och bostadsområden prioriteras starkare. Avgifter och taxor kan höjas något, men effekten av höjningarna på verksamhetsintäkterna är liten och effekterna kan vara betydande för de mest utsatta och sårbara. Småbarnspedagogikavgifterna är lagstadgade. Löneuppgörelsen som genomfördes år 2023 ökade kommunens personalkostnader (2,6 milj. euro) särskilt beträffande bildningsväsendet. Lönekostnaderna kan komma att förändras ytterligare, eftersom arbets- och tjänstekollektivavtalen för kommunsektorn löper ut år 2025 och reformen av stödet för lärande pågår. Lagstiftningen för förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen samt gymnasieutbildning ändras från och med 1.8.2025. Kostnadseffekterna av förändringarna kommer att preciseras under våren 2025 när förordnings- och läroplansbestämmelserna blir färdiga.

Skattehöjningar är det snabbaste sättet att öka inkomsterna. Som grannkommun till Esbo och Grankulla kan dock skattehöjningar starkt påverka Kyrksläotts attraktionskraft för att locka fler invånare. Kyrksläotts kommunalskattesats hör dock till de lägsta bland KUUMA-kommunerna. Ett scenario har gjorts om höjning av kommunalskatten. Programmet kommer att granska beskattningen av kommunens fastigheter, vilken också ligger under genomsnittet för KUUMA-kommunerna.

Produktionsformerna för tjänster kommer också att utvärderas, och en strategisk utvecklingsplan för tjänster har utarbetats för detta ändamål. Den beskriver tjänsternas nuvarande tillstånd, framtida utvecklingsbehov och utmaningar samt fastställer målet för att organisera tjänsterna och utveckla processerna. Detta arbete ger mer information om förändringsbehoven relaterade till tjänsterna. Personaltillskott föreslås genomföras endast

kostnadsneutralt. Kommunen bör granska inköp av tjänster och nya tjänsteupphandlingar bör genomföras med målet att minska kostnaderna.

Som stöd för programmet för hållbar tillväxt har en jämförelse av kommunens kostnader med utvalda referenskommuner genomförts tillsammans med FCG. Baserat på jämförelsedata kan det konstateras att Kyrksläatts kommun är en effektiv tjänsteproducent, vilket återspeglas i låga enhetskostnader jämfört med utvalda referenskommuner, kommuner och städer av motsvarande storlek samt genomsnittet för kommunerna i fasta Finland. Den redan effektiva tjänsteproduktionen kan dock utvecklas ytterligare. I den nuvarande tjänsteproduktionen finns vissa särdrag som har blivit normala för Kyrksläattsborna. Vid en närmare granskning blir t.ex. skillnaderna i resursfördelningen mellan språkgrupperna synliga. Kommunen har dessutom startat flera projekt vars intäkter kommer att erhållas under de kommande åren. Dessa åtgärder under budgetåret och ekonomiplansperioden inkluderar bland annat enhetliggörande av undervisningspersonalresurser, minskning av timfördelningen till miniminivån enligt regeringsprogrammet, digitalisering av bidragsprocessen, outsourcing av serverhantering, AI-baserad automatisering av inköpsfakturahantering samt uppdatering av HR- och småbarnspedagogiksystem. Kyrkslätt har fokuserat starkt på grundläggande serviceproduktion och stödjande tjänster. Vissa satsningar, såsom kommunens evenemang, näringslivsfrämjande tjänster och bidrag, är antingen mycket måttliga eller till och med obetydliga.

Kostnaderna för Helsingforsregionens trafik (HRT) har ökat kraftigt för Kyrksläatts kommun under de senaste åren. Enligt HRT:s ekonomi- och verksamhetsplan är Kyrksläatts kommuns andel cirka 8,7–8,8 miljoner euro under åren 2025–2027 utan underskott eller överskott från tidigare år. Utvecklingen av HRT:s kostnader och Kyrksläatts kommuns andel har en betydande inverkan på kommunens ekonomi. Kommunen bör särskilt uppmärksamma intressebevakning och stärka kommunstyrelsens ägarstyrning med HRT:s styrelse.

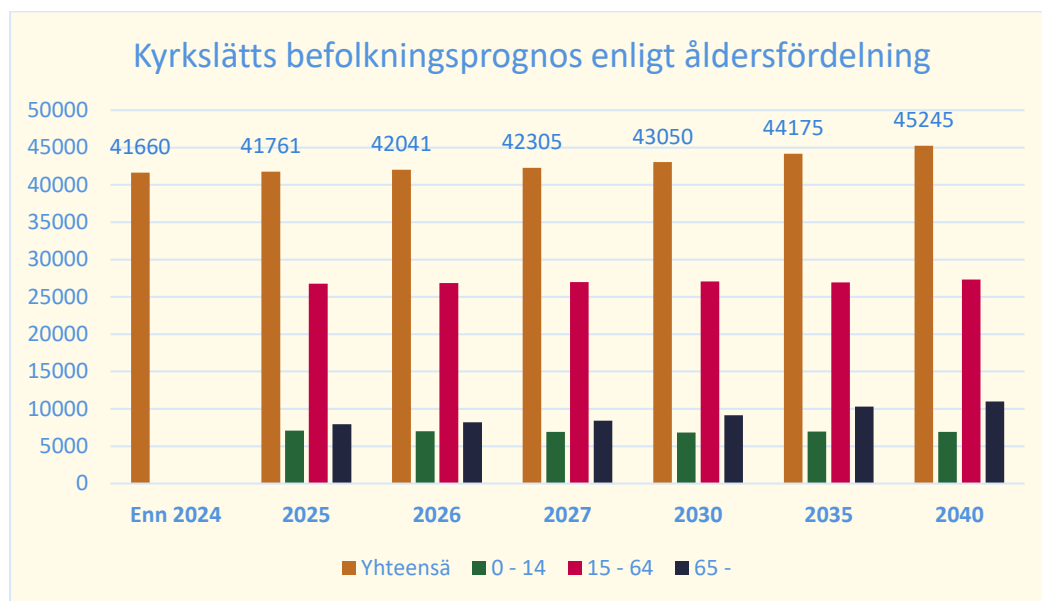
Sammanfattningsvis kan det konstateras att Kyrksläatts kommuns ekonomiska situation är stabil. Under de senaste åren har det ackumulerade överskottet uppgått till 55,5 miljoner euro (bokslutsprognos 2024). Den ekonomiska verksamhetsmiljön är mer utmanande för kommunerna och under de kommande åren kommer årsbidragen (skillnaden mellan intäkter och utgifter) knappast att räcka till för att täcka avskrivningarna av gamla investeringar. Kommunen har många investeringar på gång. Kyrkslätt behöver inte göra en tvär inbromsning för att säkerställa ekonomisk balans eller ens resultatförmåga, utan kommunen kan göra kontrollerade och kloka anpassningar baserade på verkliga förändringar i tjänstebehovet och engagera sig i programmet för hållbar tillväxt tillsammans med beslutsfattarna. Kommunen kan investera och hantera de ökade räntekostnaderna om kostnadsutvecklingen i övrigt hålls måttlig och kommunen skapar attraktiva bostads- och företagsområden.

Hållbar tillväxt - yhdessä - tillsammans

3.1 Befolkningsprognos

Kyrksläotts kommuns befolkning ökar i enlighet med prognosen, vilket ska beaktas vid dimensioneringen av tjänsterna och i utvecklingen av skatteinkomster.

3.2 Utveckling av driftsekonomin

I detta kapitel beskrivs den godkända budgeten 2025 och ekonomiplanen 2026–2027. Kommunförbundets skatteprognoser blev klara i februari 2025 och den godkända budgeten 2025 och ekonomiplanen 2026–2027 har uppdaterats med nya skatteprognoser.

Godkänd budget 2025 och ekonomiplan 2026–2027

570 Kirkkonummen kunta (sis. Kirkkonummen Vesi-liikelaitos)

Ulkoiset	TP 2022	TP 2023	TA 2024	Arvio 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027
Toimintatuotot	36 546 503	26 584 132	25 263 130	28 694 315	30 398 702	31 241 087	32 261 106
Myyntituotot	14 325 408	13 333 941	12 892 496	14 708 410	18 584 724	19 379 757	20 281 248
Maksutuotot	9 897 972	4 855 184	5 131 825	5 243 721	4 846 061	4 894 522	4 943 470
Tuet ja avustukset	9 035 796	3 395 370	2 892 908	3 759 870	1 869 719	1 820 748	1 838 955
Muut toimintatuotot	3 287 327	4 999 637	4 345 901	4 982 314	5 098 198	5 146 060	5 197 433
Toimintakulut	-278 697 289	-142 875 314	-151 761 302	-148 141 556	-169 622 599	-170 765 759	-173 130 472
Henkilöstökulut	-107 484 362	-81 642 061	-87 110 128	-84 482 787	-93 622 964	-93 945 944	-95 113 633
Palkat ja palkkiot	-86 991 986	-66 208 971	-70 236 654	-69 016 390	-75 114 033	-75 344 020	-76 297 221
Henkilösivukulut	-20 492 486	-15 433 090	-16 873 474	-15 466 397	-18 508 931	-18 601 924	-18 816 412
Palvelujen ostot	-138 843 193	-36 902 482	-39 989 019	-39 852 472	-45 181 026	-45 625 450	-46 349 002
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-15 612 672	-11 234 622	-12 203 298	-10 840 080	-14 937 610	-15 228 286	-15 561 334
Avustukset	-8 024 983	-5 257 051	-5 444 664	-5 761 476	-7 419 664	-7 418 262	-7 477 447
Muut toimintakulut	-8 732 079	-7 839 098	-7 014 193	-7 204 741	-8 461 335	-8 547 817	-8 629 056
Toimintakate	-242 150 786	-116 291 182	-126 498 172	-119 447 241	-139 223 897	-139 524 672	-140 869 366
Verotulot	223 215 253	116 492 379	107 184 075	106 234 270	111 638 569	116 051 377	121 377 912
Valtionosuudet	35 670 635	37 708 255	37 690 838	36 565 488	38 882 248	38 493 425	38 493 425
Rahoitustuotot ja -kulut	-399 897	-43 625	-400 000	641 428	-255 000	-1 615 000	-3 215 000
Vuosikate I	16 335 205	37 865 827	17 976 741	23 993 945	11 041 920	13 405 130	15 786 971
Käyttöom. myyntivoitot	18 275 495	2 811 440	1 990 000	901 491	2 500 000	3 500 000	5 500 000
Maankäyttö- ja rakennuslupamaksut	3 647 887	1 603 117	3 580 000	4 205 055	5 350 000	2 600 000	2 600 000
Vuosikate II	38 258 588	42 280 385	23 546 741	29 100 491	18 891 920	19 505 130	23 886 971
Poistot ja arvonalentumiset	-25 572 150	-18 611 871	-17 595 038	-17 585 785	-15 485 347	-16 669 914	-21 326 925
Arvonalentumiset	0	0	0		-495 000	0	0
Satunnaiset kulut				-90 000			
Tilikauden tulos	12 686 438	23 668 514	5 951 703	11 514 706	2 911 573	2 835 216	2 560 046
Poistoeron muutos	13 352	12 517	20 000	11 780	20 000	20 000	20 000
Tilikauden ylijäämä (alij.)	12 699 790	23 681 031	5 971 703	11 526 486	2 931 573	2 855 216	2 580 046

Kommunförbundets skatteinkomstprognos

Skatteinkomstprognos enligt vilken budgeten 2025 gjordes upp:

Yhteenveto						
TILIVUOSI	2022	2023	2024**	2025**	2026**	2027**
Verolaji						
Kunnallisvero	201 281	95 856	83 530	90 356	94 431	99 442
Muutos %	7,1	-52,4	-12,9	8,2	4,5	5,3
Yhteisövero	9 197	7 207	5 682	5 449	5 787	6 103
Muutos %	11,6	-21,6	-21,2	-4,1	6,2	5,5
Kiinteistövero	12 738	13 429	15 804	15 833	15 833	15 833
Muutos %	7,0	5,4	17,7	0,2	0,0	0,0
VEROTULOKSI KIRJATTAVA	223 215	116 492	105 016	111 639	116 051	121 378
Muutos %	7,3	-47,8	-9,9	6,3	4,0	4,6

Kommunförbundets skatteinkomstprognos 5/2025:

Yhteenvedo						
TILIVUOSI	2023	2024	2025**	2026**	2027**	2028**
Verolaji						
Kunnallisvero	95 856	85 411	87 336	92 549	98 060	103 019
Muutos %	-52,4	-10,9	2,3	6,0	6,0	5,1
Yhteisövero	7 207	5 684	4 357	4 418	4 665	4 893
Muutos %	-21,6	-21,1	-23,3	1,4	5,6	4,9
Kiinteistövero	13 429	15 139	15 992	15 962	15 962	15 962
Muutos %	5,4	12,7	5,6	-0,2	0,0	0,0
VEROTULOKSI KIRJATTAVA	116 492	106 234	107 685	112 929	118 687	123 874
Muutos %	-47,8	-8,8	1,4	4,9	5,1	4,4

** prognoser

Kommunalskattens och samfundsskattens intäkter blev i den uppdaterade skatteinkomstprognosen lägre än i de inkomstbedömningar som användes vid budgeteringen. Den allmänna ekonomiska utvecklingen har inte tagit fart som förväntat och arbetslösheten har ökat. Detta påverkar skatteutvecklingen negativt. Grunderna för utarbetandet av Finlands Kommunförbunds nya prognos har beskrivits i avsnitt 3.3.

Budgeten 2025, där den nya skatteprognosen, de preciserade låneskötselkostnaderna och personalutgifterna har beaktats.

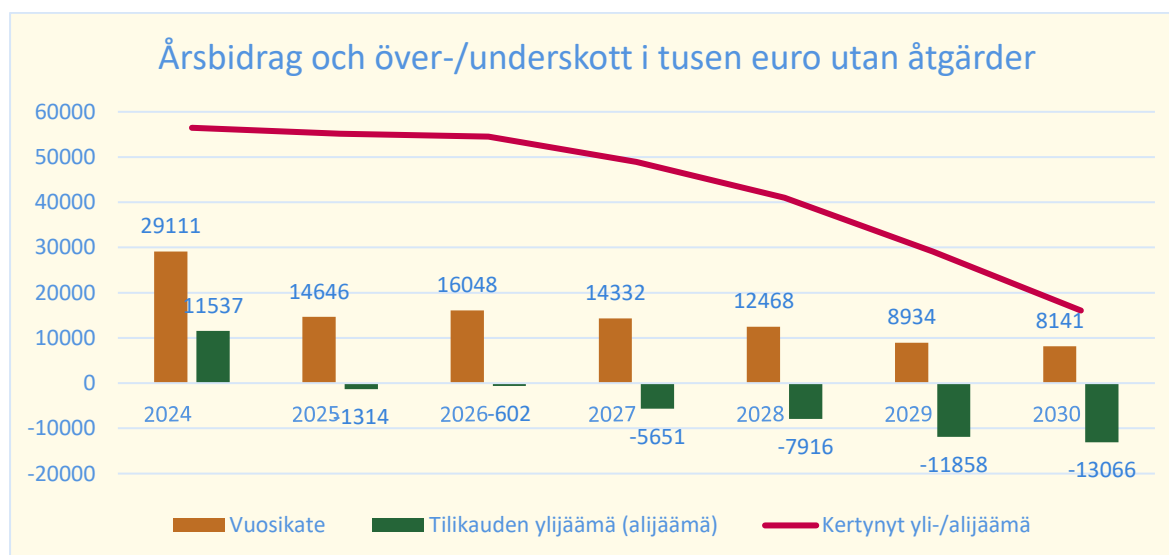
Ulkoiset	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TP 2024	TA 2025
Toimintatuotot	36 546 503	26 584 132	25 263 130	28 694 315	30 293 124
Myyntituotot	14 325 408	13 333 941	12 892 496	14 708 410	18 584 724
Maksutuotot	9 897 972	4 855 184	5 131 825	5 243 721	4 740 483
Tuet ja avustukset	9 035 796	3 395 370	2 892 908	3 759 870	1 869 719
Muut toimintatuotot	3 287 327	4 999 637	4 345 901	4 982 314	5 098 198
Toimintakulut	-278 697 289	-142 875 314	-151 761 302	-148 141 556	-169 064 025
Henkilöstökulut	-107 484 362	-81 642 061	-87 110 128	-84 482 787	-92 142 000
Palkat ja palkkiot	-86 991 986	-66 208 971	-70 236 654	-69 016 390	-75 114 000
Henkilösivukulut	-20 492 486	-15 433 090	-16 873 474	-15 466 397	-17 028 000
Palvelujen ostot	-138 843 193	-36 902 482	-39 989 019	-39 852 472	-45 181 026
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-15 612 672	-11 234 622	-12 203 298	-10 840 080	-15 860 000
Avustukset	-8 024 983	-5 257 051	-5 444 664	-5 761 476	-7 419 664
Muut toimintakulut	-8 732 079	-7 839 098	-7 014 193	-7 204 741	-8 461 335
Toimintakate	-242 150 786	-116 291 182	-126 498 172	-119 447 241	-138 770 901
Verotulot	223 215 253	116 492 379	107 184 075	106 234 270	107 764 000
Valtionosuudet	35 670 635	37 708 255	37 690 838	36 565 488	38 882 248
Rahoitustuotot ja -kulut	-399 897	-43 625	-400 000	641 428	-1 079 000
Vuosikate I	16 335 205	37 865 827	17 976 741	23 993 945	6 796 347
Käyttöom. myyntivoitot	18 275 495	2 811 440	1 990 000	901 491	2 500 000
Maankäytösop.korvaukset	3 647 887	1 603 117	3 580 000	4 205 055	5 350 000
Vuosikate II	38 258 588	42 280 385	23 546 741	29 100 491	14 646 347
Poistot ja arvonalentumiset	-25 572 150	-18 611 871	-17 595 038	-17 585 785	-15 485 347
Arvonalentumiset	0	0	0		-495 000
Satunnaiset kulut				-90 000	
Tilikauden tulos	12 686 438	23 668 514	5 951 703	11 514 706	-1 334 000
Poistoeron muutos	13 352	12 517	20 000	11 780	20 000
Tilikauden ylijäämä (alij.)	12 699 790	23 681 031	5 971 703	11 526 486	-1 314 000

Årsbidraget och det ackumulerade överskottet med den nya skatteinkomstprognosen och justeringen av personalutgifterna

Kyrksläotts skatteinkomster för 2024 utvecklades svagare än förväntat när det gäller kommunalskatt och samfundsskatt, särskilt på grund av den försämrade allmänna konjunktur- och sysselsättningssituationen. Detta innebär en nedgång i inkomstprognosen för de kommande åren med över 3 miljoner euro i årliga totala skatteinkomster i år och de kommande åren. Detta har beaktats i tabellen i punkt 3.2.

Personalkostnaderna underskreds 2024 med cirka 2,8 miljoner euro. I budgeten för 2024 hade lönebikostnaderna uppskattats vara högre än de faktiskt var, och mer anslag hade reserverats för lönekostnader än vad som förverkligades. Dessutom underskreds utjämningsavgiften för 2024 med cirka 400 000 euro. Denna inverkan på planeringsåren har beaktats. Överföringen av AN-tjänsterna till kommunen ökade personalkostnaderna i början av år 2025.

I följande tabell har den nya skatteprognosen och justeringen av personalanslagen beaktats.

I följande tabell finns en jämförelse av bokslutsuppgifter från KUUMA-kommunerna:

Kunta	Vero- prose- ntti 2024	Asukas- määrä (31.12.20 24)	Kertynyt yli- /alijäämä €/asukas 2024	Konsernin kertynyt yli- /alijäämä €/asukas 2024	Verotulot €/asukas 2024	Valtion- osuudet €/asukas 2024	Lainat kunt a €/asukas 2024	Konsernin lainakanta €/asukas 2024	Vuosikat e €/asukas 2024	Poistot €/asukas 2024	Investoinnit , netto €/asukas 2024
Hyvinkää	7,6	47 047	1 041	2 096	2 478	252	1 856	5 127	541	486	512
Järvenpää	7,6	46 866	458	197	2 528	256	5 421	9 666	518	419	718
Kerava	6,9	38 476	2 289	3 422	2 290	335	2 518	6 705	494	480	647
Kirkkonummi	7,1	41 660	1 356	1 218	2 550	877	3 531	5 226	699	422	1 188
Mäntsälä	8,3	20 957	3 546	2 356	2 566	695	3 968	7 338	707	444	405
Nurmijärvi	7,5	44 785	1 519	2 900	2 395	687	4 412	6 497	714	598	825
Pornainen	7,9	4 957	2 205	2 404	2 304	742	1 287	1 287	257	404	517
Sipoo	6,6	22 823	1 983	3 540	2 655	967	4 930	5 045	491	449	691
Tuusula	7,1	42 238	1 510	2 147	2 543	679	5 880	7 882	495	508	1 727
Vihti	7,8	28 806	1 149	1 899	2 424	627	3 391	3 466	539	381	1 002
Keskiarvo	7,4	37 073	1 650	2 197	2 492	597	3 990	6 328	578	465	857

Paras

Huonoin

3.3 Utveckling av skatteinkomsterna och statsandelarna

Kommunförbundets skatteinkomstprognos

I uppdateringen av skatteprognosen i februari 2025 har den färdiga beskattningen för 2023 beaktats. Uppgifterna om förvärvsinkomster, avdrag och skatter från den färdiga beskattningen har hämtats från Skatteförvaltningens statistikdatabas. För skatteåret 2024 har utvecklingen av löneinkomster, pensionsinkomster och arbetslöshetsförmåner beaktats enligt inkomstregistrets årsändringar 2023–2024. Kommunalinkomsten som betalas till kommungruppen för skatteåret 2023 och även prognosen för skatteåret 2024 förändrades mycket lite med dessa uppdateringar jämfört med förra höstens bedömning. Årsförändringsprocenten för förvärvsinkomster 2023–2024 har också tillämpats i Finlands Kommunförbunds kommunvisa skatteprognosramar för februari. Utvecklingen av förvärvsinkomster avvek avsevärt från förra höstens skatteprognosramar, vilket sänkte Kyrksläpps prognos mer än genomsnittet för kommunerna.

De förväntade utvecklingarna av sysselsättningen och lönesumman från och med 2025 är något försiktigare jämfört med förra höstens skatteprognosramar samt Finansministeriets ekonomiska översiktsbedömningar. Utvecklingen av lönesumman påverkas av både nominella löner och sysselsättningsutvecklingen. Med minskande sysselsättning förväntas lönesumman öka med endast cirka 3 procent i hela landet år 2025, även om den nominella löneökningstakten förväntas öka något.

Med en försvagad skattebas kommer den kommunalskatt som ska betalas i år inte att öka nationellt jämfört med förra höstens bedömning. Höjningar av inkomstskattesatserna ökade kommunalskatteinkomsterna med nästan 100 miljoner euro per år.

Den uppskattade uppbörden av kommunalskatt för innevarande år försvagas jämfört med förra höstens bedömningar. Tillväxtprognoserna för de kommande åren är dock ungefär lika stora. Ersättningen av förvärvsinkomstskatten med arbetsinkomstskatten ökar kommunalskatteinkomsterna för kommungruppen med uppskattningsvis över 300 miljoner euro. Ändringen ökar också kommunernas beräknade andel för skatteåret 2025 och är nu 26,44 % av den beräknade totala uppbörden av förvärvs- och kapitalinkomstskatter.

Den samfundsskatt som ska betalas för skatteåret 2023 baseras på Skatteförvaltningens uppgifter om den färdiga beskattningen. Kommunförbundet sänkte prognosen för den samfundsskatt som ska betalas för skatteåret 2025 något ytterligare jämfört med förra höstens prognos, eftersom utsikterna inom olika sektorer har försämrats under de senaste månaderna. Utvecklingen av kommunernas samfundsskatt för de kommande åren baseras delvis på utvecklingsbedömningarna i den ekonomiska översikten i december. De uppskattade inbetalningarna av samfundsskatt minskar med cirka 60 miljoner euro per år jämfört med förra höstens bedömning. Det finns för närvarande betydande osäkerheter kring prognosen för samfundsskatten, och prognosen kommer att preciseras i de kommande uppdateringarna av Kommunförbundets skatteprognosramar.

Alla de skattelättnader som fastställts i regeringens ramförhandlingar har beaktats i prognosen i maj. Regeringen beslutade om skattelättnader för löntagare på över en miljard euro. Enligt beräkning minskar skattelättnaderna intäkterna av kommunalskatten med cirka 50 miljoner euro genast nästa år. Regeringen beslutade vid ramförhandlingarna också om beskattningsgrunder som på motsvarande sätt ökar kommunernas kommunalskatteintäkter. Särskilt sloandet av avdragsrätten för medlemsavgifter till arbetsmarknadsorganisationer i personbeskattningen (cirka +30 miljoner euro).

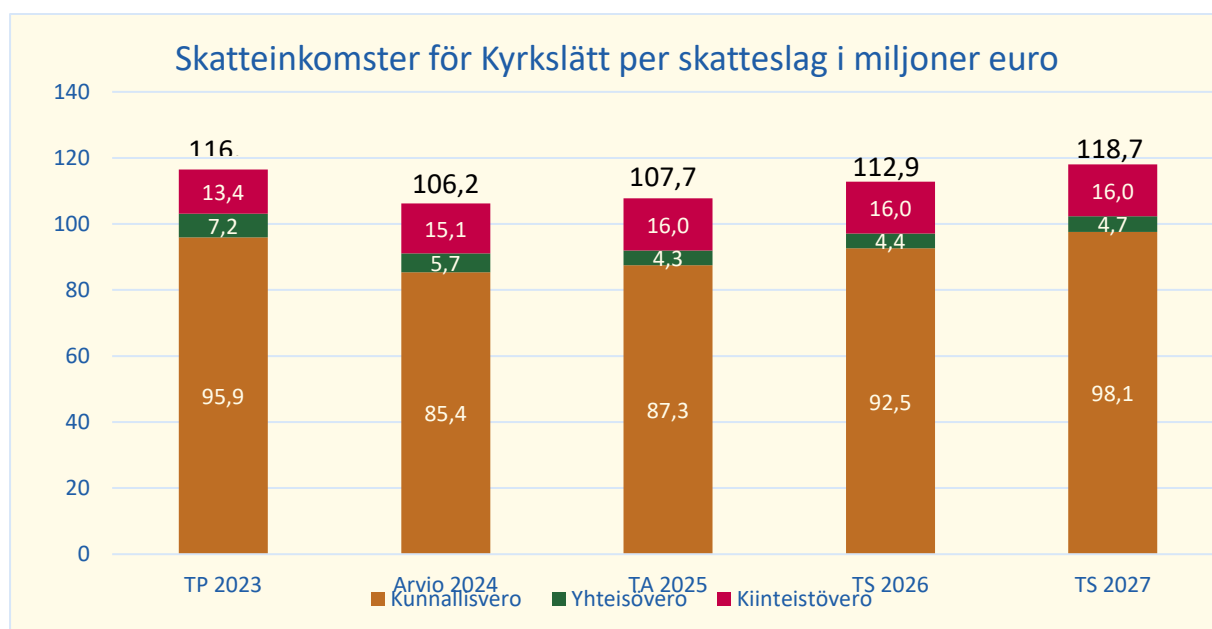
Kommunerna kompenseras för ändringarna i beskattningsgrunderna för samfundsskatt genom att samfundsskattens gruppandelar ändras. Således är deras effekt med tanke på kommunernas finansiella ställning neutral. Kommungruppens utdelningsandel stiger med 2,65 %-enheter för skatteåret 2027 och är då 25,49 % av samfundsskatteintäkterna. Inverkan av minskningen av samfundsskattesatsen på ändringen i gruppandelen är

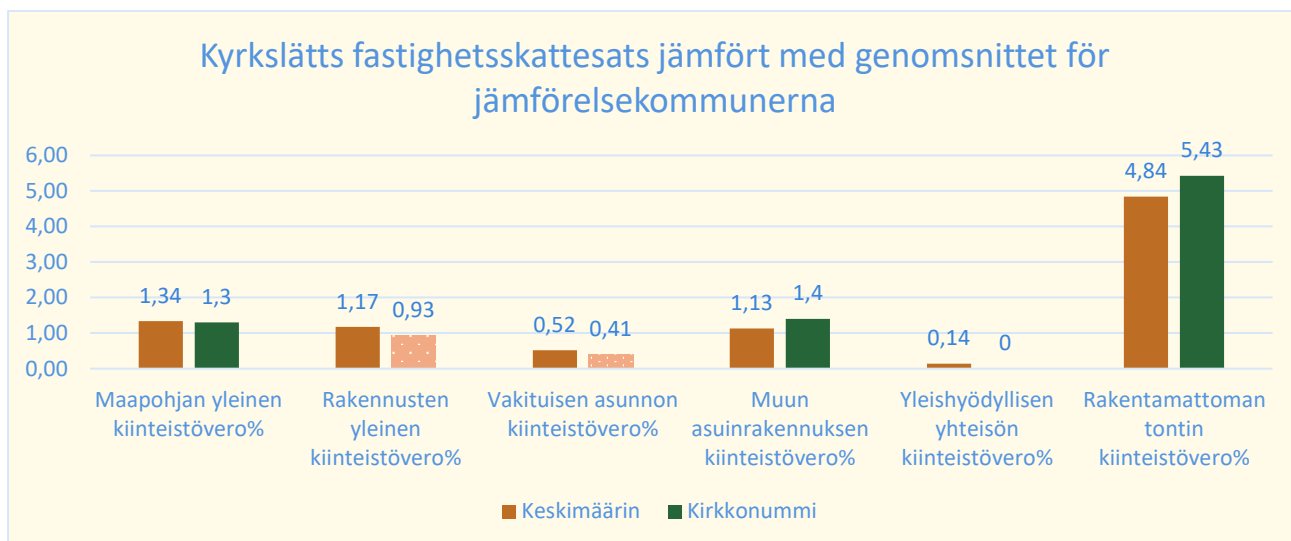
knappt 2,5 %-enheter. Samfundsskatteprognosen försvagas under innevarande år men ökar i Kyrkslätt under de kommande åren jämfört med prognosen i februari.

Finansministeriet har prognostiserat att fastighetsskatten utvecklas mycket måttligt under de kommande åren (cirka 1 % per år), i huvudsak på grund av svag efterfrågan på byggande.

I de kommunvisa skatteprognosramarna har Kommunförbundet beaktat de slutliga kommunvisa fördelningsandelarna av samfundsskatten för skatteåret 2025. Samfundsskatteinkomsterna minskade i Kyrkslätt med över 20 procent år 2024 och i prognosen för 2025. Kommunalskatterna minskade med 10,9 % år 2024, vilket dock var en mindre minskning än den inkomstbedömning som gjordes i budgeten.

Skatteinkomsterna kan ökas med 2,1 miljoner euro, till exempel genom att höja fastighetsskatten (allmän fastighetsskatt för byggnader och fastighetsskatt för stadigvarande bostäder), om fastighetsskatten höjs till den genomsnittliga nivån i Mellersta Nyland. Jämförelsekommuner är Esbo, Hyvinge, Träskända, Kervo, Lojo, Mäntsälä, Nurmijärvi, Salo, Sibbo, Tusby och Vichtis.

När investeringsnivån för byggnadsprojekt är hög skulle en skattehöjning minska behovet av låneupptagning som inte kan finansieras med årsbidraget.

En separat fastighetsskattesats för kraftverk bör fastställas när solkraftverk etableras inom kommunen.

I programmet för hållbar tillväxt har målet satts att intäkterna från samfundsskatten ska öka till 2023 års nivå senast år 2030.

Utvecklingen av kommunens statsandelar

Ändringen av kommunernas statsandelssystem skjuts upp med ett år. Målet var ursprungligen att genomföra reformen redan från och med ingången av år 2026. Den nya finansieringsmodellen syftar till att stärka självstyret och behålla den allmänna täckningen av de statsandelar som kommunerna får. Reformen genomförs kostnadsneutralt så att den inte ökar de offentliga utgifterna, utan stärker tillväxten och den offentliga ekonomin på lång sikt. Som en del av reformen utvärderas ändamålsenligheten och nivån på de skatter som omfattas av statsandelens utjämning baserad på skatteinkomster. Samtidigt granskas mängden och nivån på de skatter som omfattas av utjämningen. Grundprincipen är att så stor del som möjligt av skatteinkomsterna som genereras inom kommunernas område ska stanna kvar för kommunernas eget bruk, samtidigt som alla kommuners livskraft och den finansiella balansen mellan kommunerna beaktas. Utredarnas kommunvisa beräkningar av reformens effekter har ännu inte publicerats. När informationen blir tillgänglig kommer den att beaktas vid utarbetandet av nästa budgetförslag.

Statsandelsreformen, som sannolikt skär ner den statsandel som kommunen får, torde träda i kraft år 2027.

4 Inkomstmål för programmet

I detta kapitel beskrivs inkomstmålen för programmet för hållbar tillväxt, beskattningen har granskats i den tidigare punkten.

4.1 Fastighetsförsäljning

Kommunen har beslutat om portföljsättning av sina fastigheter. I portföljsättningen har man fastställt vilka fastigheter som ska säljas och vilka som ska rivas. I enlighet med portföljsättningen avstår kommunen från de fastigheter som är onödiga med tanke på dess kärnverksamhet. Man har gjort upp en plan för försäljning och rivning av fastigheter. Planen har uppdaterats år 2025. Genom fastighetsförsäljning får man försäljningsvinster av engångsnatur, och dessutom får man inbesparingar i underhållskostnaderna. Man har ökat personalresurser för att främja försäljningarna.

De kommunägda social- och hälsovårdsfastigheterna, som hyrts av Västra Nylands välfärdsområde, ska enligt lagen bolagiseras. Alternativet är försäljning av fastigheterna. Kommunen förhandlar under år 2025 med LUVN om förlängning av hyresavtalet. I princip täcker LUVN:s hyror de kostnader som underhållet av fastigheten medför samt intäkten från placerat kapital. På så sätt kan man få försäljningsvinster av engångsnatur genom försäljning av social- och hälsovårdsfastigheterna.

Kommunen äger 5 % av Kiinteistö Oy Kirkkonummen Kunnantalo och KEVA äger resten. Delat ägande orsakar onödig administration. Kommunen förhandlar om försäljning av sitt deläggande till KEVA. Köpet kan ge en försäljningsvinst av engångsnatur. Alternativt har kommunen också en möjlighet att under år 2026 lösa in kommunhuset helt till sin ägo.

Åtgärder:

- Försäljningen av kommunens fastigheter fortsätter enligt planen (2025–2030)
 - o beräknade konsekvenser: försäljningsvinsterna beaktade i kommunens budget, minskning av underhållskostnaderna totalt cirka 200 000 € (2025–2030)
- I fråga om de ARA-bostäder som direkt ägs av kommunen utreds avveckling av ARA-reglering och betalning av ARA-låneandelar före försäljning av bostäderna

- beräknade konsekvenser: försäljningsvinster av engångsnatur
- Försäljning av social- och hälsovårdsfastigheterna utreds (2025–2026)
 - beräknade konsekvenser: försäljningsvinster av engångsnatur
- Försäljning av delägandet av kommunhuset eller inlösen av bygganden till egen och vidareförsäljning till placerare utreds (2025)
 - beräknade konsekvenser: försäljningsvinster av engångsnatur

4.2 Fastighetsskatteutredning

Kommunerna är fastighetsskattetagare. Fastighetsskatten bestäms enligt markens och byggnadernas värde. Kommunen har i uppgift att uppdatera registren med uppgifterna om marken samt byggnadernas storlek och egenskaper. Skatteförvaltningen fastställer beskattningsvärdena utifrån dessa uppgifter. Fastighetsskatten gäller både marken och byggnaderna. Jord- och skogsbruksmark och samt vattenområden omfattas inte av fastighetsskatten. Däremot omfattas lagårdsbyggnader av fastighetsskatten.

I kommunen har man granskat registeruppgifterna så att de motsvarar den faktiska situationen för att skatterna ska bestämmas på rätta grunder. Kommunen har inventerat byggnader på över 15 m² som saknas i kommunens byggnadsregister. Det hittades över 2900 sådana byggnader. Dessa byggnader är ekonomibyggnader eller mycket gamla bostadsbyggnader som inte längre är bebodda. I genomsnitt är byggnadernas yta 60 m². Uppgifter om cirka 400 byggnader har korrigerats i kommunens byggnadsregister, och uppgifterna om cirka 2500 byggnader är ännu ogranskade. En del av de byggnader som saknas i kommunens byggnadsregister finns bland skattemyndighetens uppgifter. Genom en fastighetsskatteutredning skulle man alltså få cirka 2000 byggnader i skattemyndighetens register. Enligt en riktigivande beräkning skulle man få cirka 100 000 m² mera ekonomibyggnader i registret.

Åtgärd:

Fastighetsskatteutredningen slutförs

Beräkning av åtgärdens effektivitet:

Inverkan på fastighetsskatteinkomsterna inte nämnvärd på årsnivå.

4.3 Avgifter och taxor

I ekonomiscenariot har man räknat med ett antagande om tillväxt med en procent per år i höjningarna av avgifterna och taxorna. Detta innebär att avgiftshöjningar ska göras när levnadskostnadsindexet förändras. Avgifterna och taxorna uppdateras.

4.3.1 Dagvattenavgift

Dagvattenavgiften är en årsavgift som faktureras alla fastigheter i detaljplaneområdet och baserar sig på lagen om områdesanvändning. Det är fråga om en offentligrättslig avgift som man inte kan få befrielse från. Avgiften gäller alla fastigheter i detaljplaneområdet oavsett om dagvattnet leds genom infiltration i marken, till ett dike eller till en dagvattenbrunn. Avgiftsintäkten används i sin helhet för att täcka en del av kostnaderna för byggandet, planeringen och underhållet av dagvattensystemen i kommunen.

Införande av dagvattenavgiften grundar sig på lagen om områdesanvändning 13 a kap. 103 a §–103 o §.

Med dagvattenavgiften täcks kostnaderna för byggande och underhåll av dagvattensystemet samt planeringen och utvecklingen av det såväl på allmänna områden som på fastigheter. Kommunen kan hos ägarna eller innehavarna av fastigheter inom verkningsområdet för kommunens dagvattensystem ta ut årlig avgift för att täcka de kostnader som dagvattensystemet medfört för kommunen. Kommunen ska anta en taxa som innefattar grunderna för beräkning av avgiften. I regel kan byggda fastigheter på alla detaljplaneområden utom stranddetaljplaneområden faktureras en årlig dagvattenavgift, det finns ca 3 600 sådana fastigheter. Även fastigheter utanför detaljplaneområden skulle kunna faktureras en dagvattenavgift, om de ligger i området för kommunens dagvattennät och har anslutit sig eller kan ansluta sig till kommunens dagvattennät.

Intäkten av dagvattenavgiften kan beräknas uppgå till 380 000 €/år. I granskningen har man bara beaktat de fastigheter som ligger på detaljplaneområde, och i kalkylen har man använt 30 € som grundavgiftstaxa. Det mer exakta intäktsbeloppet kan granskas när dagvattentaxorna som påverkar intäktsbeloppet har fastställts och de fastigheter som omfattas av dagvattenavgiften har fastställts.

Åtgärd:

Vi bereder införande av dagvattenavgift.

Beräkning av åtgärdens effektivitet:

Intäkten av dagvattenavgiften kan beräknas uppgå till 380 000 €/år. Faktureringskostnaderna 25 000 €/år. Intäkterna används för underhåll och förbättring av dagvattensystemet.

4.3.2 Klientavgifter inom bildningstjänsterna

Avgifterna för småbarnspedagogik baserar sig på lagen om klientavgifter inom småbarnspedagogik (1503/2016). Inkomstgränserna för klientavgifterna har under de senaste åren höjts så att allt färre familjer omfattas av den avgiftsbelagda småbarnspedagogiken. Trenden i statsstyrningen har varit i riktning mot avgiftsfri småbarnspedagogik. Kyrksläotts kommun kan inte fastställa dessa avgifter, och ingen nämnvärd ökning av avgiftsintäkter kan förväntas även om deltagandet ökade. På riksnivå minskade avgiftsintäkterna inom småbarnspedagogiken i kommunerna från år 2022 till år 2023: så mycket som 18,4 %. I Kyrkslätt har minskningen av intäkterna varit måttligare från år 2022 till år 2023 10,5 %. Detta tyder för sin del på att färre familjer än i genomsnitt omfattas av avgiftsfrihet i Kyrkslätt.

Vissa kommuner har beslutat avstå från debitering av klientavgifter inom småbarnspedagogik som en åtgärd som stöder kommunens attraktionskraft. Om man i Kyrkslätt beslutar erbjuda alla familjer avgiftsfri småbarnspedagogik, är det bra att förutom minskningen av avgiftsintäkterna inom bildningen också den kostnadsökande effekten av den sannolika ökningen av efterfrågan på service, både när det gäller personalen och utvecklingen av servicenätet.

Läroplikten är avgiftsfri för eleven eller studeranden (lagen om grundläggande utbildning 1214/2020, 16 §). Den grundläggande utbildningen och gymnasieutbildningen omfattas av läroplikten, och de ska till alla delar vara avgiftsfria för eleven eller studeranden. Kommunen kan dock ta ut avgifter för morgon- och eftermiddagsverksamheten inom den grundläggande utbildningen. Maximigränsen för dessa avgifter bestäms i lagen om grundläggande utbildning. Avgiften för 570 timmar får vara högst 120 euro och för 760 timmar högst 160 euro. I Kyrkslätt är motsvarande avgift 100 euro och 155 euro. Inkomstgränserna för nedsättning och efterskänkande av avgifterna för eftermiddagsverksamheten höjdes i Kyrkslätt från och med 1.8.2024.

Verksamheten enligt Finlandsmodellen för hobbyverksamhet (i Kyrkslätt MyHobby- och Talent-verksamheten) och klubbverksamheten inom den grundläggande utbildningen ska vara avgiftsfri för deltagarna. För att genomföra dessa söks årligen statligt specialunderstöd.

Fritidstjänsterna är delvis avgiftsbelagda. Avgifter tas ut för kurser på medborgarinstitutet, grundläggande konstundervisning, idrotts-, ungdoms-, kultur- och bibliotekstjänsterna. Bildnings- och fritidsnämnden beslutar om

avgifterna. När nivån på avgifterna fastställs ska grundlagens bestämmelse om kulturella rättigheter beaktas (731/1999, 16 §). Fritidstjänsternas roll i främjandet av välfärd och hälsa bland kommuninvånare i alla åldrar är väsentlig, och därför är det vid fastställande av avgifterna viktigt att beakta alla kommuninvånarens möjlighet att delta oavsett ekonomisk ställning. På fritidstjänsterna riktas önskemål att öka antalet grupper som berättigar till avgiftsfrihet (ökning av antalet åldersklasser i avgiftsfri simning för äldre, omfattningen av specialsimmkortet, det anhängiga initiativet om en avgiftsfri simmöjlighet för närståendevårdare, införande av Kaiku-kortet samt eventuell servicesedel för lämplig idrotts- eller kulturservice för personer med funktionsbegränsning).

Som en del av effektivisering av kommunens ekonomi höjdes avgifterna inom fritidstjänsterna åren 2020–2021 totalt med 15 %. De momsbelagda avgifterna höjdes på nytt från och med 1.1.2025, då staten höjde mervärdesskattesatsen (normalskattesats 24 % -> 25,5 % och 10 % -> 14 %).

Kyrksläotts bildningstjänster och verksamhetslokallösningar intresserar inhemska och internationella besöksgrupper. För en del av grupperna arrangeras besöket av någon researrangör eller någon annan aktör. Tills vidare har lokalerna och verksamheten presenterats avgiftsfritt för dessa grupper, trots att tillfällena ger upphov till kostnader åtminstone när det gäller användningen av tjänsteinnehavarens arbetstid. De nya allaktivitetshusen och skolcentren förväntas locka fler besökare. Bildningstjänsterna håller på att utarbeta en gemensam anvisning som gäller ordnande av besök och som även kommer att innehålla en prislista.

Åtgärder:

- Avgifterna för eftermiddagsverksamhet inom den grundläggande utbildningen höjs till den största tillåtna nivån enligt lagen om grundläggande utbildning, med det nuvarande antalet kunder och den nuvarande kundstrukturen en möjlighet till en ökning av inkomsterna på 43 000 €/läsåår. Vid avgörandet är det bra att observera att en höjning av avgifterna sannolikt minskar användningen av servicen och sannolikt ökar behovet av avgiftsfri klubbverksamhet (skolornas klubbar, MyHobby- och Talent-klubbarna) även i fråga om de minsta eleverna. Det är också bra att observera den eventuella inverkan på välfärden och hälsan bland barn i åldern för nybörjarundervisning.
- För gruppbesök utarbetas principer, en prislista enligt gruppstorlek och besökets varaktighet – inverkan på sektorns inkomster torde vara relativt liten (t.ex. 50 besök à 300 € = 15 000 €), men principiellt är beslutet nödvändigt och ändamålsenligt och följer också riktlinjerna i de närliggande kommunerna.

4.3.3 Bildningens hyresinkomster och användningsersättningar

För föreningar i Kyrkslätt är användningen av bildningens verksamhetslokaler, bl.a. skolornas gymnastiksal, avgiftsfri. Å andra sidan ansöker samma föreningar årligen om bildnings- och fritidsnämndens verksamhetsbidrag. Om kommunen började ta ut hyror av föreningar skulle det sannolikt innebära ett tryck att höja beloppet på de verksamhetsbidrag som delas ut.

I fråga om idrottstjänsterna får Kyrksläotts kommun hyresinkomster från vissa lokaler i simhallen och det uppvärmbara konstgräset. Biblioteken har knappt några hyresinkomster alls. Bildningsväsendet har påbörjat det preliminära arbetet med kartläggning och utarbetande av principerna och prislistan för uthyrning av allaktivitetssalen i det gemensamma campuset och Mörnesalen i Fyri. Underhållet av dessa lokaler och den tekniska vägledningen samt övervakningen under tillställningarna kommer att orsaka kostnader. Uthyrningspriserna kan utökas med en timtaxa för personalen i salen.

Åtgärder:

- Huruvida skolornas salar och andra lokaler inom bildningsväsendet är avgiftsbelagda eller avgiftsfria fastställs på nytt. I nivån på hyrorna kan man beakta till exempel organisationernas och föreningarnas lokala anknytning eller den åldersgrupp som verksamheten ordnas för. Inledande av indrivning av hyror orsakar sannolikt tryck att på motsvarande sätt höja verksamhetsbidragen för föreningar.
- Avgiftsfriheten av tjänster utvidgas inte att gälla nya tjänster eller kundgrupper, om ändringen inte baserar sig på lagstiftningens krav. När det gäller eventuella utvidgningar av sänkningar av avgifter bedöms de ekonomiska inverkningarna av lösningen noggrant.
- Nivån på avgifterna för övervakning och renhållning av lokalerna justeras så att de motsvarar kostnadsutvecklingen.
- Uthyrningsprinciperna för Mörnesalen och allaktivitetssalen i det gemensamma campuset utarbetas, och hyrorna fastställs så att de motsvarar hyrorna för kulturlokaler av motsvarande typ i närliggande kommuner. Dessutom definieras timpriser för det tekniska teamets arbete och den eventuella övriga arbetskraften. Nivån på hyran för lokaler som motsvarar allaktivitetssalen i en grannkommun är för närvarande 1 000 €/kväll (moms 0 %). Om man hade till exempel 70 uthyrbara kvällar per år skulle kommunen kunna få 70 000 euro i hyresinkomster för salen, och dessutom skulle anlitande av arbetskraft faktureras timbaserat.

4.3.4 Övriga hyresinkomster

Av mötesrummen i kommunhuset hyrs Kyrkslättsalen och Kajanus ut i liten grad även till utomstående aktörer på kvällar och veckoslut. För närvarande hyrs lokaler ut, och en avgift som bestämts av kommunstyrelsen ska tas ut för dem. Avkastningen för år 2024 har varit sammanlagt 1 200 euro. Trots den lilla mängden utomstående användning motsvarar de debiterade avgifterna inte användningsgraden.

Åtgärder:

Principerna och avgifterna för utomstående användning av mötesrummen i kommunhuset fastställs så att inkomsterna täcker åtminstone personalkostnaderna samt underhålls- och reparationskostnaderna på motsvarande sätt som med Mörnesalen och allaktivitetssalen i det gemensamma campuset. För utomstående användning tas ut en avgift enligt beslutet.

Lokaltjänsternas hyresinkomster

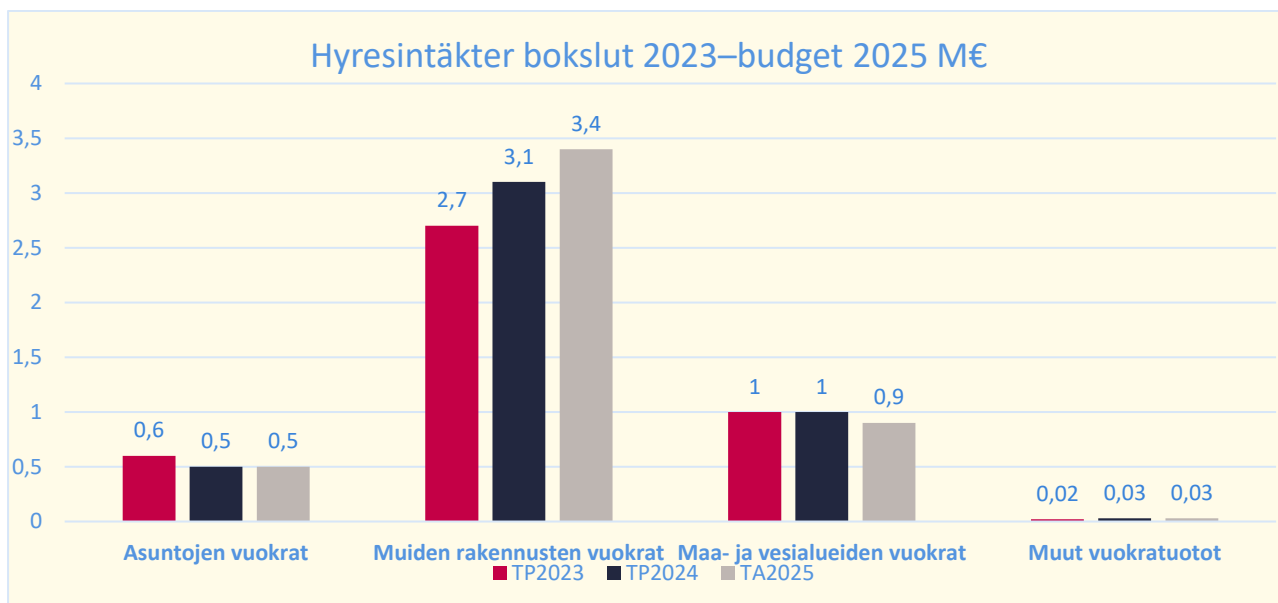
När det gäller fastigheter som ägs av kommunen hyr kommunen ut sådana som den inte behöver för sitt eget bruk. Hyrorna är i huvudsak bundna till indexet, och nivån på dem justeras årligen. Avsikten är att sälja största delen av de uthyrda objekten, varvid hyresintäkterna minskar. Hyresintäkterna bildas

Bostäder ca 300 000 euro/år

Lokaler uthyrda till LUVN (cirka 2 050 000 €/år)

Övriga ca 600 000 €/år

Åtgärd:

Vi fortsätter effektiviseringen av rumsanvändningen i kommunhuset, vi strävar efter att få en utomstående hyresgäst / utomstående hyresgäster till kommunhuset.

Beräknad effekt: 150 000 €/år

Arrendeintäkter

Arrendeintäkter är arrenden för tomter och andra markområden som kommunen arrenderar ut. Tomtarrende är ett alternativ till tomtförsäljning. Arrendeinkomsterna utgör en jämn och långvarig inkomstkälla för kommunen. Kommunens arrendeinkomster är cirka 900 000 €/år, och de beräknas stiga då kommunen överlåter tomter i Festbergets område år 2025.

4.4 Främjande av hälsa och välfärd

HYTE-koefficienten är en ny kalkyleringsfaktor som infördes i början av år 2023 som en del av kommunens statsandelar. Syftet med den är att uppmuntra kommuner att aktivt främja sina invånares välfärd och hälsa även efter vårdreformen.

Till kommunens uppgifter, så som utbildning, idrott, kosthållstjänster, kultur, planläggning och trafikarrangemang, hör skapande av förutsättningar för befolkningens välfärd och hälsa.

Indikatorerna i HYTE-koefficienten indelas i två delar: processindikatorerna, som beskriver verksamheten, och resultatindikatorerna, som beskriver resultaten. Processindikatorerna anknyter till grundskolor, idrott, kommunledningen och mäter i stor utsträckning ledarskapet, uppföljningen och bedömningen, resurserna samt

främjandet av kommuninvånarnas delaktighet. Resultatindikatorerna mäter i sin tur förändringarna i befolkningens välfärd oh hälsa och bedömer på så sätt inverkningarna av kommunens åtgärder på invånarnas livskvalitet och hälsa.

År 2023 var Kyrksläatts kommuns HYTE-koefficient 62 (hela landet 67), varvid kommunen fick 720 000 euro för främjande av välfärd och hälsa.

Åtgärder:

Långsiktigt och tväradministrativt arbete är centralt i förbättrandet av HYTE-indikatorerna. HYTE-koefficienten uppmuntrar till ett mer systematiskt och omfattande främjande av välfärd och hälsa, vilket gynnar alla kommuninvånare och förbättrar deras livskvalitet. Denna nya kalkyleringsfaktor uppmuntrar att uppnå långsiktiga och hållbara förbättringar i kommuninvånarnas välfärd och hälsa. Således är det viktigt att beakta hurdana inverningar eventuella åtgärder som riktas på främjande av kommuninvånarnas hälsa och välfärd samt höjningen av avgifterna kan ha på icke-lagstadgade tjänster för kommuninvånare.

Kostnadseffekter:

I fortsättningen är det viktigt att också säkerställa att de faktorer som påverkar Kyrksläatts kommuns HYTE-koefficient rapporteras i rätt tid och korrekt för att statsandelen ska vara minst på samma nivå som år 2023 (720 000 euro) eller högre.

5 Programets mål för att begränsa utgifterna

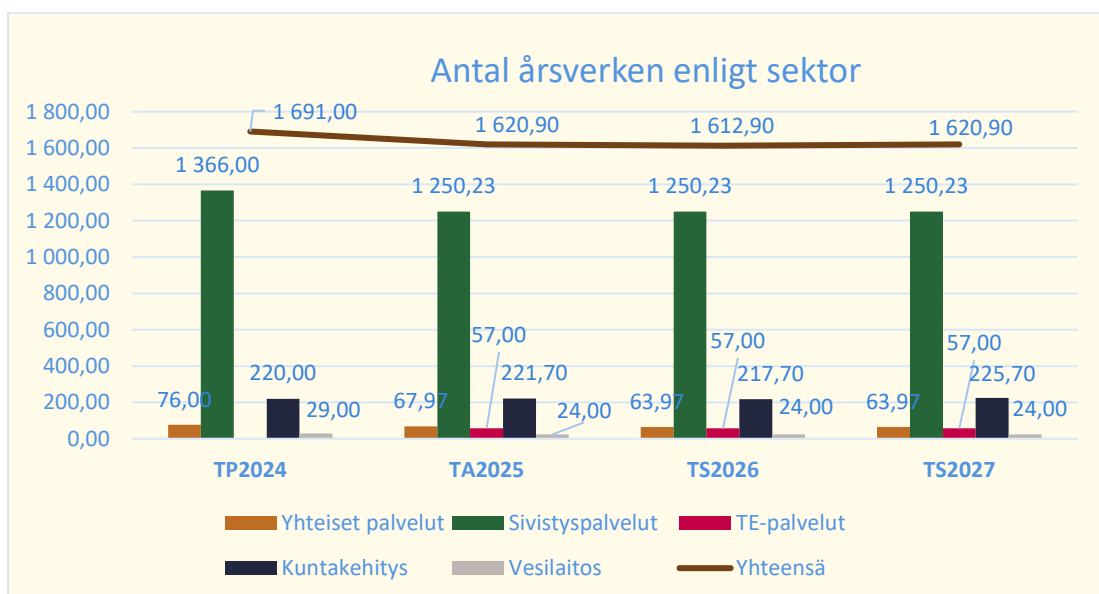
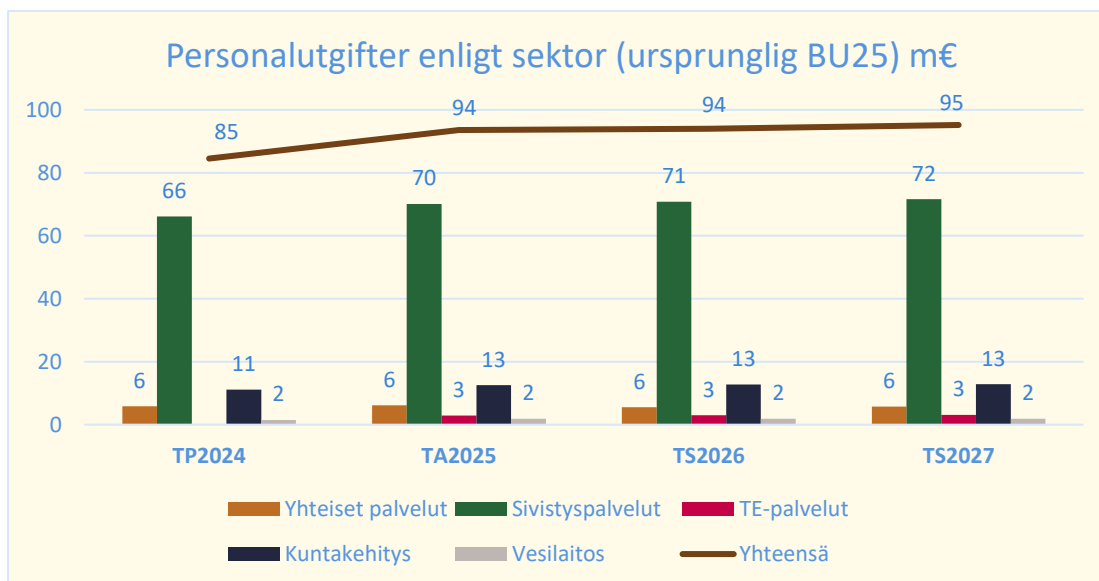
5.1 Personalorganisation

Från och med början av år 2025 tillhandahålls kommunens tjänster av bildningssektorn och kommunutvecklingssektorn (tidigare samhällstekniska sektorn). Sektorn för gemensamma tjänster svarar även i fortsättningen för de interna stödtjänsterna och styrningen.

Strukturella reformer kommer att planeras om kundernas behov, lagstadgade kommunala uppgifter eller servicereformer så kräver. För närvarande finns det inga identifierade behov av strukturella förändringar som påverkar hela organisationen.

5.1.1 Utvecklingen av personalstrukturen

An-tjänsterna inledde sin verksamhet från och med början av år 2025, vilket ökade antalet årsverken med 57. Fram till slutet av 2025 höjs antalet årsverken av det stora antalet tidsbegränsade anställningar. Antalet tidsbegränsade anställningar påverkas bland annat av att organiseringsättet inom IT är under utredning och för närvarande tillhandahålls IT-tjänster delvis med tidsbegränsad arbetskraft.

5.1.2 Hantering av förändringar i personalstrukturerna och åtgärder

Vi stöder hållbar tillväxt i kommunen genom att långsiktigt och ansvarsfullt stärka personalens kunskande, välbefinnande och delaktighet i förändringen.

Vi använder aktivt olika metoder för att försöka genomföra de personalökningar och -strukturer som hållbar tillväxt förutsätter kostnadsneutralt. Detta innebär omsorgsfull planering och kombination av olika åtgärder som fastställs i samband med årsplaneringen. I metodurvalet kan besparingar i personalkostnader granskas årligen i samband med budgeteringen, i sista hand genom samarbetsförfarande. Lagstadgade förändringar i organisation av service samt förändringar i kund- och invånarantal påverkar personalkostnaderna, så effektiviteten kan inte följas och styras enbart ur ett absolut kostnadsperspektiv.

Strukturella förändringar kan göras genom att omfördela arbetsuppgifter bland den nuvarande personalen, vilket kan medföra att man kan undvika att anställa nya anställda.

Genom att utveckla de anställdas kompetens förnyas och utvecklas serviceprocesserna och ger beredskap för förändringar i arbetsuppgifterna.

Effektivisering och digitalisering av processer kan frigöra arbetstid från rutinuppgifter till expertarbete eller frigöra resurser som kan riktas mot personalökningar. Till exempel kan användningen av robotik och artificiell intelligens minska behovet av manuellt arbete.

Löneutvecklingen hålls på samma nivå som den allmänna löneutvecklingen i kommunerna. För att undvika lönekonkurrens kan justeringspotterna användas för att korrigera lönemissförhållanden och bedömning av arbetets svårighetsgrad. Dessutom kan vissa uppgifter outsourcas eller hanteras i samarbete med andra organisationer, vilket kan ge kostnadsbesparingar och möjliggöra personalökningar utan extra kostnader.

Satsningen på personalens välbefinnande fortsätter. Cheferna stöds och det nära samarbetet med företagshälsovården fortsätter för att öka det övergripande välbefinnandet och minska sjukfrånvaron och -kostnaderna.

Åtgärder:

- Stärka processen för den interna uppgiftsrotationen för att kunna utnyttja potentialen av alla kommunens verksamheter i behov av arbetsrotation.
- Stärka processen för avslutande av anställningsförhållanden, där det systematiskt bedöms om uppgiften ska besättas, lämnas obesatt, när det är rätt tid att besätta uppgiften eller om uppgiftsbeskrivningen ska ändras, till exempel med hänsyn till förändringar i service och kundbehov eller effektivitet och produktivetsmöjligheter som digitaliseringen medför.
- Bereda Kyrksläatts kommuns strategiska plan för kompetensutveckling för åren 2025–2030, som kommer att innehålla kompetensutvecklingsåtgärder för att uppnå målen i programmet för hållbar tillväxt samt genomföra den strategiska utvecklingsplanen för tjänster. Ledarskapsstogens utbildningar inleds redan år 2025. Genom en lärandekartläggning kommer en mer detaljerad plan att göras i samband med planeringen av år 2026.

Utvärdering av ekonomiska effekter

- Åtgärderna kommer att påverka på följande sätt:
 - Satsningar på kompetensutveckling och arbetsvälbefinnande
 - Produktivitet
 - Effektivitet
 - Minskning av sjukfrånvaro och dess kostnader
 - Minskning av pensionsförsäkringsavgift
 - Omprövning av tillsättande av uppgift då ett anställningsförhållande upphör
 - Minskning av personalkostnader om uppgiften inte tillsätts

- Stärkande av intern uppgiftsrotation
- Produktivitet och effektivitet när kompetenta personer arbetar i värdeskapande uppgifter.

5.1 Bildningstjänsterna

Bildningssektorns ledning och förvaltning följer proaktivt förändringar i servicebehovet i takt med att kommunens befolkningsantal och -struktur förändras. Prognoserna för antalet elever inom den grundläggande utbildningen är goda för de kommande sju åren. Migration, vissa särskilda specialarrangemang (t.ex. behovet av undervisning som ordnas enligt verksamhetsområde) och förändringar i lagstiftning och andra normer är svårare att förutse när det gäller den grundläggande utbildningen. När det gäller behovet av småbarnspedagogik i Kyrksläotts kommun förväntas deltagandet öka. Antalet deltagare i småbarnspedagogiken varierar också mellan olika månader under kalenderåret. Nationella normförändringar (som ändringar i klientavgifter) påverkar också familjernas beslut, så prognostisering och uppföljning ska vara kontinuerliga. Dessutom råder det nationellt brist på behörig personal inom småbarnspedagogiken, och konkurrensen om kompetent personal är hård i västra Nyland. Detta skapar tryck på lokala lösningar när det gäller lönenivåer.

Det att Kyrksläotts befolkning blir äldre kommer att öka antalet användare och efterfrågan på fritidstjänster under de kommande åren. Till exempel kommer efterfrågan på idrottsinstruktion och önskemål om utökade öppettider för bibliotek, simhallar och ungdomslokaler att öka i takt med befolkningstillväxten. I vissa fritidstjänster är personalstyrkan redan underdimensionerad, vilket gör tjänsterna sårbara (tjänster stängs för invånarna om en anställd blir sjuk). Färdigställandet av det gemensamma campuset kommer att kräva ytterligare personal för att möjliggöra användningen av lokalerna (vaktmästartjänster, tekniskt team för salarna etc.). Förberedelserna inför jubileumsåret 2030 kommer också att öka personalbehovet, till exempel inom kultur- och evenemangsproduktion. När det gäller dessa personalbehov övervägs noggrant vilka uppgifter som kommer att vara permanenta och vilka som kommer att vara tidsbegränsade. Behovet av tolk- och översättningstjänster förväntas också öka.

Lagstiftningen om stöd för tillväxt och lärande i förskoleundervisning och grundläggande utbildning samt gymnasieutbildning kommer att förnyas från och med den 1 augusti 2025. Ändringarna i lagen om förskoleundervisning och grundläggande utbildning har godkänts i slutet av december 2024 och konsekvenserna för organiseringen av undervisningen i Kyrkslätt kartläggs för tillfället. Enligt en preliminär bedömning förväntas inga kostnadseffekter för år 2025, men lagändringen kommer sannolikt att kräva en ökning av antalet speciallärare inom den finskspråkiga utbildningen. Minskningen av antalet elever enligt prognoserna kommer därför inte nödvändigtvis att innebära en motsvarande minskning av personalstyrkan. Mer detaljerad information om reformens effekter kommer att finnas tillgänglig när de ändrade lagarna träder i kraft och när Utbildningsstyrelsen publicerar de reviderade läroplansgrunderna.

Antalet anställda, utbildningskraven för olika uppgifter och personalstrukturen i enheterna inom utbildningstjänsterna är till stor del definierade av lagstiftningen eller nära kopplade till den. Största delen av bildningens personal anställs i tjänsteförhållande som gäller tills vidare. Om servicebehoven minskar kan man påverka antalet anställda genom att utnyttja de tjänster som blir lediga när någon säger upp sig. Inom kommunen kan man också överföra placeringen av en tjänst till en annan enhet.

I fråga om utbildningstjänsterna visar befolkningsprognoserna och utfallet av elevantalet en minskning av servicebehovet under de kommande åren. Bildningsväsendet har i stor utsträckning utrett skillnaderna i de skolspecifika enhetskostnaderna år 2022. Förutom de lokala lösningarna med timfördelningen inom den grundläggande utbildningen fick också de stora skillnaderna i tjänstestrukturerna mellan skolorna uppmärksamhet. Utifrån resultaten av utredningen har bildningsväsendet genomfört följande strukturella utvecklingsåtgärder:

- Timfördelningen inom den grundläggande utbildningen har komprimerats till den nivå som fastställs i statsrådets förordning. Med andra ord har man avstått från de kommunspecifika helt självfinansierade tilläggstimmarna från och med 1.8.2024

- Elevbaserad budgetering har införts i fastställandet av de skolspecifika budgeterna inom den grundläggande utbildningen (bestämmande av personalanslagen enligt elevantalet och behovet av stöd), inom den finskspråkiga utbildningen från och med 1.1.2023 och inom den svenskspråkiga från och med 1.1.2024. Tidigare räknades anslagen för skolorna enligt de undervisningstjänster som placerats dit.
- Den finskspråkiga grundläggande utbildningen har övergått från skolspecifika elevområden till områdesvis elevantagning, varvid de undervisningsgrupper som börjar kan bildas på ett mer ändamålsenligt sätt enligt skolornas lokaler och personal (vs. underutnyttjande eller överstora grupper).

Med ovan nämnda åtgärder har man strävat efter att förenhetliga enhetspriserna för undervisning i hela kommunens område, inrikta undervisningsresursen till alla elever i kommunen på ett så jämnt sätt som möjligt enligt den riksomfattande normstyrningen samt för att stöda skolornas ledning i förutseende personal- och ekonomiplaneringsarbete. I budgeteringen och koefficienterna för den elevbaserade beräkningen har man beaktat särdragen i den svenskspråkiga utbildningen, och på basis av dessa får kommunen höjd statsandel.

Som en del av det förutseende ledarskapet för de finsk- och svenskspråkiga utbildningstjänsterna skolspecifika förhandlingar om elevantalen för det kommande läsåret och om tjänstestrukturen för varje skola varje höst. På basis av dessa diskussioner avgörs vilka av de tjänster som eventuellt blir lediga lämnas obesatta, vilka som öppnas för permanent besättning, vilka som besätts för viss tid och vilka tjänster som det är ändamålsenligt att flytta till en annan enhet i enlighet med förändringen i elevantalet. Genom detta förfarande förutser utbildningstjänsterna tillsammans med skolorna förändringar i servicebehovet samt inriktar personalresurserna aktuellt enligt arbets- och tjänstekollektivavtal.

Lagen om småbarnspedagogik, som trädde i kraft 1.8.2018, förutsätter att kommunerna senast år 2030 utvecklar sin personalstruktur så att minst två tredjedelar ska ha behörighet som lärare eller socionom inom småbarnspedagogik, varav minst hälften ska ha behörighet som lärare inom småbarnspedagogik. Årligen ändras befattningar som barnskötare som blir lediga till befattningar som lärare eller socionom inom småbarnspedagogik. Detta krav på höjd utbildningsnivå ökar naturligtvis löneutgifterna inom småbarnspedagogiken. Dessutom har dimensioneringarna inom småbarnspedagogiken justerats så att man inte ens tillfälligt får avvika från minimidimensioneringen. Därför har kommunerna varit tvungna att skaffa sig en ambulerande personalresurs för att kunna reagera på plötslig frånvaro på det sätt som lagen förutsätter.

På riksnivå har kommunernas kostnader för småbarnspedagogik och utbildning på grund av ändringarna i lagstiftningen och den för arbetsgivaren dyra löneuppgörelsen år 2023 ökat i rekordtakt. Kostnaderna för daghemsverksamhet inom småbarnspedagogiken ökade från år 2022 till år 2023 i genomsnitt 16,2 % och för den grundläggande utbildningen 10 %. Kyrksläts kommuns utbildningstjänster lyckades samtidigt hålla ökningen av kostnaderna på måttlig nivå, utgifterna för småbarnspedagogiken ökade 8 % och för den grundläggande utbildningen 3,4 %.

Åtgärder:

- Utredningen om enhetspriserna för den grundläggande utbildningen och gymnasieutbildningen förnyas år 2025 för att observera eventuella nya utvecklingsobjekt och för att bedöma de ekonomiska effekterna av de åtgärder som redan vidtagits
- I årskurserna 7–9 inom den grundläggande utbildningen fastställs en minimistorlek för tillvalsämnesgrupperna som börjar.
- Specialklassundervisningen på kommunnivå (studier enligt verksamhetsområde eller stark stödform) koncentreras på Gesterby skolcentrums område, vilket möjliggör organisering av morgon- och eftermiddagsverksamheten som gemensam verksamhet mellan språkgrupperna, flexibel användning av lokalerna och anordningarna, delning av personalens kunskande över enhetsgränserna (vs. skilda lösningar för

den finskspråkiga och den svenskspråkiga utbildningen på olika verksamhetsställen), samt integration av eleven i egen språk- och åldersgrupp.

5.1.4 Kommunutveckling

Kyrksläotts kommun förnyade in organisation i början av år 2025. Arbetskraftstjänsterna ordnas inom den nya kommunutvecklingssektorn, som bildades genom att den tidigare samhällstekniska sektorn tog över sysselsättnings- och näringsfrågorna. Servicegruppen för sysselsättningsområdets tjänster inom kommunutvecklingssektorn ansvarar för de arbetskraftstjänster som överförs från staten för Kyrksläotts, Vichtis och Sjundeå kommuners del samt för integrationsservicen i Kyrkslätt och Sjundeå kommuner. Servicegruppen för livskraftstjänster svarar för kommunens planläggning, markanvändning, näringslivs- och turismtjänster, byggnadstillsyn och miljövard samt geodatatjänster. Målet är att organisationsreformen ökar förmågan att betjäna bättre inom etableringstjänsterna för företag och bidrar till investeringar i kommunen.

Under de närmaste åren orsakas det största behovet av ändring inom kommunutvecklingssektorn av genomförandet av nya husbyggnadsprojekt med livscykelmodellen, där de städ- och fastighetstjänster som tidigare sköts i objekten som kommunens eget arbete blir en extern tjänst. Man strävar efter att genomföra ändringen genom att personal går i pension och genom vanlig omsättning.

5.1.5 Gemensamma tjänster

Gemensamma tjänsterna stöder den resultatgivande verksamheten hos sektorerna, styr och följer att målen uppfylls, tillhandahåller sakkunnigtjänster för att stöda beslutsfattandet och ledningen i kommunen, svarar för den strategiska planeringen i kommunen och handhar berednings- och verkställighetsuppgifterna för flera förtroendeorgan. Gemensamma tjänster producerar bl.a. olika förvaltnings- och stödtjänster, ekonomi- och upphandlingstjänster och personaltjänster.

Man har sedan slutet av år 2022 strävat efter att systematiskt utveckla gemensamma tjänsternas verksamhet samt öka såväl organisationens som personalens resiliens. Målet har varit att ännu bättre än förr svara mot de interna kundernas behov och anpassa sig efter den föränderliga verksamhetsmiljön. Uppgiftsbeskrivningarna, arbetsuppgifterna och ansvaren har precisats. Det har varit nödvändigt och ändamålsenligt att stärka personalresurserna inom vissa verksamheter, medan man på annat håll har kunnat allokera dem på nytt.

5.2 Förtroendeorganisationen

Organiseringen av beslutsfattandet ska utvecklas i förhållande till de förnyade kommunala tjänsterna (jfr. ändringarna i personalorganisationen i början av år 2025). Antalet fullmäktigeledamöter är under fullmäktigeperioden 2025–2029 51 i enlighet med kommunfullmäktiges beslut. Som en del av programmet för hållbar tillväxt föreslås följande ändringar i förtroendeorganisationen. Om ändringarna beslutas i kommunens förvaltningsstadga.

Livskraftssektionens verksamhet läggs ner. Livskraftssektionen har varit nödvändig i övergångsfasen för arbets- och näringstjänsterna samt under välfärdsområdesändringen och beredningen av koordineringen av främjande av välfärd och hälsa och strukturerna för delaktighet.

Verksamheten i nämnden för sysselsättnings- och näringsfrågor i Kyrkslätt, Vichtis och Sjundeå har startat i augusti 2024, och de ärenden som gäller sysselsättningsområdets tjänster har således övergått till nämnden.

De övriga ärendena som hört till livskraftssektionens befogenheter överförs till kommunstyrelsen och bildnings- och fritidsnämnden. Nämnden föreslås heta bildnings- och välfärdsnämnden. Bildningstjänsterna producerar största delen av tjänsterna som främjar välfärd och hälsa.

Den årliga kostnadsbesparingen är ca 20 000 euro. Beloppet inbegriper inte kostnaderna för tjänsteinnehavararbetet.

Den kommunstyrelsen underställda personalsektionens verksamhet effektiveras och sektionen sammanträder vid behov, dock minst fyra gånger i året. Den årliga kostnadsbesparingen är ca 6 500 euro. Beloppet inbegriper inte kostnaderna för tjänsteinnehavararbetet.

Antalet organ inom bildningssektorn föreslås förbli oförändrat, men befogenheterna ska förtydligas. Dessutom görs allokering av livskraftssektionens uppgifter med främjande av välfärd och hälsa till bildnings- och fritidsnämnden. Nämnden föreslås heta bildnings- och välfärdsnämnden. Bildningstjänsterna producerar största delen av tjänsterna som främjar välfärd och hälsa.

Inga inbesparingar i euro.

Antalet organ inom kommunutvecklingssektorn föreslås förbli oförändrat. Samhällstekniska nämnden ändras till kommunutvecklingsnämnden.

Det finns ett behov av att göra små preciseringar i nämndernas och kommunstyrelsens uppgifter och arbetsfördelning, bl.a. allokering av livskraftssektionens uppgifter till kommunstyrelsen, kommunutvecklingsnämnden och bildnings- och fritidsnämnden.

Inga inbesparingar i euro.

Åtgärder:

- Kommunstyrelsens, nämndernas och sektionernas ansvar förtydligas och fastställs i samband med uppdateringen av förvaltningsstadgan våren 2025. Med detta säkerställer man att det inte sker s.k. överlappande behandling, det vill säga att ärenden inte i onödan behandlas i organ som inte har ansvar för dem.
- Av organens sammanträden strävar man efter att hålla ungefär vart tredje sammanträde på distans, vilket ger besparingar bl.a. i rese- och serveringskostnader.
- Livskraftssektionens verksamhet läggs ner. Den årliga kostnadsbesparingen är ca 20 000 euro.
- Den kommunstyrelsen underställda personalsektionens verksamhet effektiveras och sektionen sammanträder vid behov, dock minst fyra gånger i året. Den årliga kostnadsbesparingen är ca 6 500 euro.

5.3 Köp - tjänster, material och förnödenheter

Köp av tjänster är en central del av kommunens verksamhet, och effektiv hantering av dem är viktig. Köpen av tjänster ska vara kostnadseffektiva, och med hjälp av dem kan man effektivt allokera resurser till de viktigaste tjänsterna. Målet är att man får konkurrenskraftigare köp av tjänster och nya serviceavtal bl.a. genom att utnyttja gemensamma upphandlingar eller genom att granska kvalitetskriterierna så att de är ändamålsenliga i förhållande till den service som ska upphandlas.

Köp av tjänster, material och förnödenheter samt bidrag är specificerade enligt organ i bilaga 3.

Cirkulär ekonomi främjas bl.a. genom att placera lösa möbler och utrustning i ersättande undervisningslokaler till andra skolor, vilket skulle minska behovet av anskaffning av nya möbler. Om man måste förstöra möblerna måste man vara beredd på kostnaderna för förstörelse. Om möblerna kan istandsättas kan istandsättningen eventuellt genomföras i samarbete med Omnian ammattiopisto eller någon försäljare av lösa möbler inom ramavtalet. Kommunen har inte längre några möbelreparatörer; man kan fundera på att återinföra denna funktion om kommunen har ändamålsenliga lager- och arbetsutrymmen att anvisa. Kiertonet används för avlägsnande av möbler.

Man främjar cirkulär ekonomi även vid IT-upphandlingar, till exempel vid upphandling av bärbara datorer för gymnasie studerande på det gemensamma campuset. I fråga om AV-upphandlingar utreds till exempel ändring av investeringarna i presentationsteknik för undervisningslokaler till exempel till leasing- eller finansieringsleasingupphandling.

5.3.1 Gemensamma tjänster

Gemensamma tjänsterna producerar interna tjänster för den övriga kommunorganisationen och erbjuder samtidigt olika system som stöd för arbetet. Den interna serviceproduktionen kompletteras och stöds genom att köpa externa experttjänster bl.a. när det gäller ekonomitjänster, juridiska tjänster och olika utredningar. Det är nödvändigt att regelbundet jämföra kostnaderna för de tjänster som ordnas som egen produktion inklusive systemkostnaderna med köpt verksamhet såväl ur kostnads- som driftsäkerhetsperspektiv.

5.3.2 Den privata småbarnspedagogikens serviceproduktion

Kyrslätts kommun ordnar småbarnspedagogiska tjänster förutom som egen verksamhet också via privat serviceproduktion. Den privata småbarnspedagogikens andel av hela serviceproduktionen styrs planerat och kontrollerat med beaktande av kommunens försörjningsberedskap och kundens valmöjligheter. Kyrslätts kommunfullmäktige har beslutat att andelen privat småbarnspedagogik av serviceproduktionen är 25–30 %. Den privata småbarnspedagogiken stöds med servicesedel.

De privata serviceproducenternas verksamhetsförutsättningar följs aktivt och kontinuerligt. Man har stärkt företagets verksamhetsförutsättningar genom att förbättra villkoren för servicesedel. Servicesedelns grundvärde har höjts från 900 euro till 935 euro, och detta har ökat kostnaderna för servicesedeln från och med 1.1.2025. Också ersättningen för förskoleundervisning som ordnas av privata daghem har justerats från och med 1.1.2025. För att den privata serviceproduktionen ska hållas på samma nivå måste man kontinuerligt granska servicenätet och den kommunala rumskapaciteten. Dessutom ska de eftersträlvade andelarna inom kommunen och den privata sektorn styras kontrollerat och planerat och tillräckligheten av resurserna säkerställas. Detta innebär bl.a. planering och

beredskap som baseras på barnprognoser och försörjningsberedskap, reglering som gäller överlåtelse av arrendetomter hos kommunen och anpassning av kommunens egen serviceproduktion.

Den privata serviceproduktionen kompletterar den kommunala servicen genom att erbjuda kunderna en valmöjlighet. Eftersom verksamhetsmiljön är mycket komplicerad och ständigt förändras måste också servicesedelsystemets funktion, sedelns värde och koefficienter granskas regelbundet och den kommunala anordnaren måste övervaka den privata småbarnspedagogikens kvalitet. Vid anskaffning av service från någon annan serviceproducent ska kommunen dock försäkra sig om att servicen motsvarar den nivå som krävs av motsvarande kommunala verksamhet. Med andra ord gäller kommunens styrnings- och övervakningsskyldighet även dess privata daghem (Lagen om småbarnspedagogik (2018/540) 5 § 2 mom.). Förbättring av verksamhetsförutsättningarna och rådgivningen till, styrningen av och övervakningen av den privata småbarnspedagogiken kräver ekonomiska resurser. Om servicesedelsystemet utvidgades skulle man vara tvungen att öka resursen för rådgivning till, styrning av och övervakning av de småbarnspedagogiska tjänsterna.

5.3.3 Skolskjutsar och beställningstrafik

Enligt 32 § i lagen om grundläggande utbildning har en elev i grundläggande utbildning rätt till fri transport när skolvägen är längre än fem kilometer eller om den vägen med beaktande av elevens ålder och andra omständigheter är alltför svår, ansträngande eller farlig. Förpliktelsen att ordna fri transport gäller också förskoleundervisning. Ända till år 2018 hade Kyrkslätt beviljat elever i årskurserna 1–3 avgiftsfri skolskjuts redan för en skolväg på tre kilometer eller längre. Denna kommunspecifika lösning slopades, och numera följer kommunen det minimum som fastställs i lagen om grundläggande utbildning.

Skolskjutsarna är utlagda i kommunen. Den senaste upphandlingen enligt ramavtalet startade hösten 2024. Nästa konkurrensutsättning som gäller upphandlingen genomförs sannolikt våren 2026. Kommunen har också en möjlighet att utnyttja optionsåret i det nuvarande avtalet, varvid konkurrensutsättningen skulle ske våren 2027. I den kommande upphandlingen finns en möjlighet att överväga övergång till elevspecifik eller kilometerbaserad prissättning, om dessa verkar vara fördelaktigare. Upphandlingsavtalet är nu ruttbaserat, vilket gör det möjligt att nya elever kan få skjuts på rutterna utan extra kostnader.

För närvarande har kommunen inget gällande upphandlingsavtal om beställningstransport trots att behovet återkommer varje år.

Åtgärder:

- Man genomför en gemensam konkurrensutsättning av beställningstransport i kommunen till exempel när det gäller skolornas och daghemmens utflykter, transporter till simhallen och eventuella transporter till ersättande lokaler
- När det gäller den kommande upphandlingen av skolskjutsar utreds en elevspecifik och kilometerbaserad prissättningsmodell vid sidan om och som alternativ till den ruttbaserade prissättningen

5.3.4 Köp av tjänster inom kommunutvecklingssektorn

Inom kommunutvecklingssektorn utgör köpen av tjänster (totalt ca 18,6 milj. €) cirka 44,5 % av kostnaderna. Köpen av tjänster baserar sig i hög grad på fleråriga avtal. ~~Man kan eftersträva kostnadsbesparingar genom ändringar i innehållet i eller kvaliteten på den tjänst som ska köpas.~~

Inom *lokaltjänsterna* är köpen av tjänster (totalt cirka 5,53 milj. euro) i huvudsak fastighetsunderhållstjänster (cirka 4,6 milj. euro) såsom fastighetsreparationer som påverkar driftsekonomi. Avtalen om utlagd fastighetsskötsel

samt underhåll av gårdar är fleråriga avtal. Efter att de byggnader som byggs som livscykelprojekt (Wigge, det gemensamma campuset och Nissnikuhuset) ökar köpen av tjänster. Sakkunnigtjänster köps som arbeten av engångsnatur för ca 0,24 milj. euro. I köpen av tjänster ingår även ICT-tjänster (licenser för datasystem mm., som baserar sig på fleråriga avtal)

De mest betydande köpen av tjänster inom *städ- och kosthållstjänsterna* är köpta tjänster inom städtjänsterna (0,96 milj. €) och transporttjänster inom kosthållstjänsterna (0,1 milj. €). Efter att de byggnader (Wigge, det gemensamma campuset och Nissnikuhuset) som byggs som livscykelprojekt tagits i bruk kommer volymen av köpta tjänster inom städtjänsterna att öka till cirka 1,6 miljoner euro.

Inom *livskraftstjänsterna* är köpen av tjänster (totalt cirka 0,3 milj. €) i huvudsak sakkunnigtjänster med anknytning till projektspecifika planer och utredningar inom planläggning, markpolitik och näringspolitik, byggnadstillsyn och miljövard samt fastighetsbildning (lantmäteriverket). Dessutom köp av ICT-tjänster, som är licens- och utvecklingskostnader för datasystem och baserar sig på fleråriga avtal.

Miljöhälsotjänster (övervakning enligt livsmedels-, hälsoskydds- och tobakslagen samt uppgifter enligt veterinärvårdslagen, cirka 0,28 milj. euro) köps från Esbo enligt samarbetsavtalet mellan kommunerna.

Köpen av tjänster inom *infratjänsterna* är cirka 2,6 miljoner euro, varav de största posterna är underhåll av trafikområden som sköts genom fleråriga avtal, samt skötsel av närrekreationsområden och underhåll av dagvattenssystemet. Sakkunnigtjänster är stöd till kundbetjäningen samt olika utredningar och planer som verksamheten förutsätter (köpen av ICT-tjänster är licenser för datasystem mm. som verksamheten förutsätter och baserar sig på fleråriga avtal).

Inom *sysselsättningsområdets tjänster* används köpta tjänster i fråga om arbetskraftsutbildning och integrationsutbildning. De köpta tjänsternas andel är cirka en tredjedel.

Den mest betydande av köpta tjänster inom *Kyrksläotts Vatten* (totalt cirka 3,8 milj. €) är rengöring av avloppsvatten, som köps från HRM (ca 2,7 milj. €).

Kollektivtrafik (HRT): Kostnaderna för Helsingforsregionens trafik (HRT) har ökat kraftigt för Kyrksläotts kommun under de senaste åren. Enligt bokslutsprognosen skulle Kyrksläotts kommunandel år 2024 vara 8,196 € (subventionsgrad 52,3). Kommunandelen är enligt HRT:s ekonomi- och verksamhetsplan 8,7–8,87 miljoner euro åren 2025–2027 utan underskott eller överskott från tidigare år. Kyrksläotts kommunvisa överskott används under den kommande verksamhets- och ekonomiperioden för att minska kommunandelen. Kostnaderna för kollektivtrafik i Kyrkslätt har ökat av ökningen i antalet passagerare från Kyrkslätt i HRT-områdets kollektivtrafik. Infrakostnaderna för metrotrafiken har avsevärt ökat Kyrksläotts kommunandel, men metron ger inte Kyrksläottsborna förbättring i servicenivån. Enligt HRT:s ekonomi- och verksamhetsplan skulle Kyrksläotts kommunandel år 2026 vara 8,71 milj. € och år 2027 8,84 milj. €. Kyrksläotts subventionsgrad beräknas vara 52,4 % år 2025. Åren 2026–2027 skulle den vara cirka 51,5 %. Kommunen har fastställt att nivån på kommunandelar är acceptabel när subventionsgraden är högst 50 %. Kommunen har föreslagit att HRT ska vidta för anpassning av ekonomin och utveckla linjenätet i tid så att Kyrksläotts kommunandelar inte ökar betydligt jämfört med nuläget och subventioneringsgraden hålls under 50 % också på medellång sikt åren 2030 och 2035.

Utan inverkan av HRT:s infraersättningssystem skulle Kyrksläotts kommunandel vara cirka 6,3 milj. euro, subventionsgraden 43,5 %. Kommunen anser att det är mycket viktigt att de ekonomiska problemen med infraersättningssystemet som utmanar balansen i HRT:s ekonomi och höjer biljettpriserna eller kommunandelarna på oskäligt hög nivå löses så fort som möjligt. Man har vaknat inför problemen med infraersättningsmodellen på grund av de ekonomiska inverkningarna av stora investeringsprojekt (bl.a. Västmetron, snabbspårvagn 15). Kommunen bör särskilt uppmärksamma intressebevakning och stärka kommunstyrelsens ägarstyrning med HRT:s styrelse.

Åtgärder:

Intressebevakning, målet är reform av HRT:s finanssystem samt bedömning och utveckling av Kyrksläotts linjenät tillsammans med HRT.

Intensifiering av kommunstyrelsens ägarstyrning med HRT:s styrelse.

5.4 Kommunsamarbete

Kommunen leds inte längre som en enskild enhet, utan i flera olika slags kommunnätverk. De största förändringarna i kommunerna, välfärdsområdesreformen och övergången av arbets- och näringsstjänsterna till kommunerna, innebär att kommunens centrala lagstadgade uppgift, främjande av välfärd och hälsa, genomförs i samarbete med välfärdsområdet och arbetskraftstjänsterna ordnas i sysselsättningsområden. C10-kommunerna har verksamhet i samma Västra Nylands välfärdsområde. Kyrkslätt bildar tillsammans med Vichtis och Sjunne ett gemensamt sysselsättningsområde där Kyrkslätt fungerar som ansvarskommun från och med 1.1.2025.

Kollektivtrafiken ordnas tillsammans med Helsingforsregionens trafik. Kuuma-kommunerna är tio kommuner som omger Helsingfors, Vanda och Esbo. Kuumas centrala uppgift är att övervaka utvecklingen av markanvändningen, boendet och trafiken i den egna regionen. Samarbetet mellan och verksamheten i kommunerna i KUUMA-regionen stöder sig på regionens gemensamma intressebevakning och marknadsföring. Alla åtgärder och projekt siktar på att stärka regionens konkurrenskraft, kändhet och intressebevakningsställning. Yrkesutbildningen på andra stadiet i Kyrksläotts kommun ordnas tillsammans med utbildningssamkommunerna Omnia, Luksia och Praktikum, som även kommer att spela en stor roll i ändringen i arbets- och näringsstjänsterna. Dessutom har Kyrkslätt förbundit sig bl.a. till HINKU-kommunerna, Unicefs nätverk Barnvänlig kommun och Rättvis handel-kommuner.

För att kommunen ska lyckas med sitt uppdrag ska den lyckas i nätverk och uppnå centrala mål tillsammans med nätverken. Ledandet av nätverken är en komplicerad och mångfasetterad process där betydelsen av samarbete, koordinering och förtroende mellan de övriga medlemmarna i organisationen eller nätverket framhävs. Målet är att öka kommunsamarbetet för att verksamheten ska effektiviseras och för att få tillgång till skalavkastningarna samt för att driftsäkerheten ska öka. Samarbete med andra kommuner kan medföra synergieffekter och förbättra tjänsternas tillgång, kvalitet och driftsäkerhet. Sedan år 2025 ordnas integrationstjänsterna tillsammans med Sjunne. Några andra samarbetsobjekt att granska med närmommuner kan vara bl.a. översättningstjänster, löneräkningstjänster och upphandlingstjänster.

5.5 Bedömning av former av serviceproduktion

I kommunen har man utarbetat en plan för strategisk utveckling. I planen har man bedömt de centrala tjänsterna i Kyrksläotts kommun. I planen beskrivs bl.a. nuläget med tjänsterna, framtida omställningsbehov och utmaningar samt produktionsformer. Formerna av serviceproduktion bedöms t.ex. i fråga om eventuella utläggningar. Planen för strategisk utveckling ingår som bilaga till programmet för hållbar tillväxt (Bilaga 1).

Utläggning av egen serviceproduktion till köpt tjänst kan bedömas i sådana tjänster som har en fungerande marknad med privata serviceproducenter. Vid utläggning är det dock viktigt att säkerställa att kommunen bibehåller styrningsmakten och kontrollen vad gäller utlagda tjänster, vilket i praktiken innebär reservering av en personalresurs för uppgiften i fråga.

5.5.1 Gemensamma tjänster

I fråga om de gemensamma tjänsterna utreds det ändamålsenliga förhållandet mellan IT-förvaltningens egen serviceproduktion och köpta tjänster under våren 2025. I nuläget produceras bl.a. hantering av anordningarnas livscykel och helpdesk-funktionerna, planeringen och styrningen samt hanteringen av servrarna som kommunens egen verksamhet. Utlagda tjänster är bl.a. hanteringen av datakommunikationsnäten och datasäkerhetstjänsterna. Särskilt hanteringen av anordningarnas livscykel och helpdesk-funktionerna, som redan i flera år i regel skötts med lönesubventionerad visstidspersonal, kommer att vara föremål för granskning. Eftersom lönesubventionering inte längre är möjlig ska ovan nämnda funktioner i fortsättningen genomföras antingen med egen, fastanställd personal i kommunen eller som köpt tjänst. Det ändamålsenliga förhållandet mellan informationsförvaltningens egen serviceproduktion och köpta tjänster utreds före utgången av juni 2026. Kostnaderna ökar sannolikt, men driftsäkerheten ökar.

5.5.2 Kommunutvecklingssektorn

Utläggning av egen produktion

Städtjänster

Inom städtjänsterna köper kommunen i nuläget cirka 38 % av den yta som ska städas och 62 % produceras som egen verksamhet. De kommande livscykelprojekten (Wigge, det gemensamma campuset, Nissnikuhuset) minskar den egna servicens andel och personalmängd. Efter att de ovan nämnda skolprojekten blivit färdiga produceras 40–45 % av den totala ytan som egen produktion. Enligt beräkning minskar den totala yta som ska städas med cirka 5000 m² år 2028, då olika funktioner koncentreras i nya byggnader. Det är dock ändamålsenligt att hålla en del av objekten kvar i egen produktion, eftersom det kan förbättra kvaliteten på servicen och flexibiliteten till exempel i exceptionella situationer. Det är lönsamt att anlita utomstående serviceproducenter särskilt på objekt där de egna resurserna inte är tillräckliga eller kostnadseffektiva.

Ökningen av de externa tjänsterna beräknas minska kostnaderna en aning, men de totala kostnaderna påverkas framför allt av nivån på service och de lokaler som ska städas. Man bör också observera att de totala kostnaderna inom städbranschen avsevärt påverkas av löneutvecklingen inom branschen, eftersom den största kostnadsposten består av personalkostnader.

Genom att lägga ut städtjänster återstår flera uppgifter fortfarande på kommunens ansvar, såsom konkurrensutsättningar, avtalshantering och kvalitetskontroll. Kommunen ska också behandla eventuella reklamationer och problemsituationer samt sköta koordineringen och kontrollen av tjänsten så att den utlagda servicen fungerar sömlöst med de övriga kommunala tjänsterna. Dessutom ska kommunen se till att tjänsten följer alla lagar och författningar samt stöder de strategiska målen och värdena.

Åtgärd:

I och med livscykelprojekten minskar mängden egen produktion så att 40–50 % återstår i egen produktion.

Bedömning av inverkan av åtgärden:

Kostnaderna beräknas minska med cirka 150 000 euro (2025–2030)

Kosthållstjänster

För närvarande produceras kosthållstjänsterna till 100 % som eget arbete. Det är möjligt att bedöma partiell utläggning av verksamheten, men till exempel utveckling och optimering av matlagningsmetoder samt utnyttjande av nya teknologier och automation ses som de primära medlen för utveckling av verksamhetens produktivitet. Dessutom har kommunens servicenät betydande kostnadseffekter på kosthållstjänsterna. Decentralisering av tjänsterna ökar i allmänhet resursbehoven och ökar kostnaderna.

Infratjänster

De kommunaltekniska underhållstjänsterna har i sin helhet anordnats som köpt tjänst. Skötseln av idrotts- och rekreationsområden utförs som egen verksamhet.

Lokaltjänsterna

I nuläget är andelen eget arbete inom fastighetsskötseln cirka 80 % och andelen köpta tjänster cirka 20 %. I fråga om reparationer anlitas i huvudsak köpta tjänster. I och med livscykelprojekten (Wigge, det gemensamma campuset, Nissnikuhuset) minskar andelen egen produktion. Samtidigt är det ändamålsenligt att bedöma det alternativet att fastighetsskötseln helts genomförs som köpt tjänst.

Åtgärd:

I och med livscykelprojekten minskar mängden egen produktion inom fastighetsskötseln så att ca 65 % återstår i egen produktion.

Man inleder en bedömning av sättet att anordna fastighetsskötseln efter att de stora livscykelprojekten blivit färdiga (2025)

Sysselsättningsområdets tjänster

Största delen av uppgifterna inom sysselsättningsområdets tjänster består av utövande av offentlig makt i position som Arbetskraftsmyndighet. Dessa uppgifter utförs som eget tjänstearbete. Köpta tjänster används i fråga om Arbetskraftsutbildningar och Integrationsutbildning. De köpta tjänsternas andel är cirka en tredjedel. Numera finns det bara ett fåtal andra utläggningsmöjligheter, man har bedömt dessa under beredningen av sysselsättningsområdet och konstaterat egen produktion vara den totalekonomiskt bästa lösningen, särskilt när utläggning av små serviceenheter lätt ökar kostnaderna och decentraliseringen av serviceutbudet.

Stärkning av egen serviceproduktion

Byggande

Kommunens investeringsprogram är under de kommande åren omfattande både när det gäller husbyggande och inflybyggande, även om antalet investeringar avgränsades. Också de faktiska kostnaderna för enskilda projekt har en betydande ekonomisk inverkan. Till exempel styrning av planeringen, realism i kostnadsberäkningarna, upphandling och övervakning under byggentreprenaden förutsätter att kommunens personal är tillräckligt kompetent och stor.

Det är dock inte ändamålsenligt att ordna all specialkompetens i byggentreprenader med kommunens egen personal. I nuläget stöder man sig inom lokaltjänsternas investeringar i stor utsträckning på konsulttjänster för byggande. Också infratjänsterna köper konsultarbete som stöd för sin egen resurs. Det är viktigt att i investeringsprojekt säkerställa den kompetens som behövs inom den egna organisationen. Ett sätt att stärka verksamheten kan vara samarbete med byggherreorganisationer i närmommuner.

Åtgärd:

Man inleder en utredning om möjligheten att öka samarbete med närkommunerna i byggentreprenader (2025–2026), varvid det skulle vara möjligt att jämnat ut organisationernas resurser, om projekten genomförs olika år i olika kommuner.

Bolagisering och interkommunalt serviceutbud

Bolagisering innebär överföring av tjänsten till ett aktiebolag som kommunen eller flera kommuner tillsammans äger. Med bolagisering eftersträvas typiskt effektivisering av verksamheten, kostnadsbesparingar och förbättring av konkurrenskraften. Bolagisering kan bedömas som ett alternativ i fråga om de tjänster där tjänsten kan produceras marknadsbaserat och de intäkter som fås från tjänsten kan täcka de kostnader som uppstår från dessa.

I vissa fall kan bolagisering vara ett krav i lagstiftningen. Till exempel bolagisering av social- och hälsovårdsfastigheter är en lagstadgad förpliktelse för att fastigheterna ska kunna hyras ut till välfärdsområden. Kommunen ska bolagisera de social- och hälsovårdsfastigheter som blir kvar i dess ägo, det vill säga de fastigheter som Västra Nylands välfärdsområde hyr.

I kommunen har man tidigare utrett sättet att ordna vattenförsörjningen och bolagisering som ett alternativ. Kommunfullmäktige beslutade år 2017 inrätta Affärsverket Kyrksläatts vatten. Samtidigt beslutade fullmäktige att man utreder ett alternativ med bredare samarbete över kommungränserna.

Våren 2025 har man inlett en utredning om eventuellt samarbete med närkommunerna. Det kan till exempel innebära avtal om serviceproduktion över kommungränserna.

Åtgärd:

Man utreder utveckling av samarbete med närkommunerna (2025–2026)

5.6 Förenhetligande och effektivisering av processerna

Genom förenhetligande och effektivisering av processerna strävar vi efter att förbättra verksamhetens effektivitet och produktivitet. Under år 2024 har vi startat ARCCU-projektet på kommunnivå. Målet för projektet är att utveckla och granska kommunens verksamhet och processer. Processen är starkt kopplad till bearbetningen av planen för strategisk utveckling och beskrivning av de centrala tjänsterna. Vid sidan om servicebeskrivningarna är dess syfte att synliggöra det arbete som sker i kommunen genom processerna och förbindelserna mellan dem. Kontinuerlig förbättring av processerna och utnyttjande av innovativa lösningar är centrala faktorer i framgångsrikt förenhetligande.

Målet för ARCCU-projektet är också att säkerställa och uppdatera förpliktelseerna enligt informationshanteringslagen.

5.7 Stärkande av ägarstyrningen

Stärkande av ägarstyrningen och uppsättande av eventuellt resultatmål för Kyrksläatts Hyresbostäder. Den nuvarande bostadsmarknaden har stannat och bostadsbidrag har skurits ner, vilket har lett till att Kyrksläatts

Hyresbostäders ekonomiska situation har försvagats när beläggningsgraden för bostäder har minskat. Det är viktigt att i denna situation effektivisera ägarstyrningen för att dotterbolaget ska klara sig ur den aktuella situationen och i fortsättningen ska kunna producera tjänster för hyresboende kostnadseffektivt.

Kommunen ska stärka ägarstyrningen även i fråga om de samkommuner och sammanslutningar dit Kyrkslätt hör. Man kan fundera på ett separat utarbetande av målen för intressebevakning som en åtgärd.

5.8 Ändring av lagstiftningen om anknutna enheter

Regeringen har lämnat en proposition med förslag till ändring av upphandlingslagen från och med 1.1.2026 så att användningen av anknutna enheter begränsas vid genomförande av upphandlingar. Enligt förslaget ska en minimiägarandel på 10 procent införas för ägande av anknutna enheter. Kyrkslädds kommun har sådant ägande bl.a. i Kuntien Tiera Oy och Sarastia (Numera Palvelut Oy).

Om ägarandelsförpliktelsen trädde i kraft som sådan och den föreslagna tidsfristen vore 1,5 år enligt det aktuella förslaget skulle den sannolikt öka kommunernas kostnader för ordnande av vissa interna tjänster. Kommunerna borde antingen konkurrensutsätta tjänsterna på nytt eller ordna dem själv eller i samarbete med andra kommuner. Det är svårt att förutse kostnaderna, men det är klart att kostnaderna till en början skulle stiga avsevärt.

5.9 Behärskande av arbetslöshetsförmåner som delfinansieras av kommunen

I och med arbetskraftsservicereformen, som trädde i kraft 1.1.2025, ökade kommunernas ansvar för finansiering av arbetslöshetsförmåner. Ju längre tid en kommuninvånare får arbetslöshetsförmåner, desto större andel betalar kommunen för kommuninvånarens arbetslöshetsförmån. Kommunens andel börjar vid 100 förmånsdagar och är 10 % av arbetslöshetsförmånens grunddel och ökar till högst 50 % av kostnaderna vid 700 förmånsdagar. Dessa påverkar kommunens ekonomi och är starkt kopplade till konjunkturväxlingarna i ekonomin. Kommunen kan genom sina tjänster för sin del påverka sysselsättningen av sina kunder, och man strävar efter att få positiva ekonomiska effekter genom sysselsättningsområdets tjänster. Kostnadseffektiva och effektiva tjänster står i centrum när det gäller sysselsättningsområdet, och verksamheten är resultatutrikad. När man lyckas påverkar man genom sysselsättningsområdets tjänster positivt mängden arbetslöshetsförmåner som delfinansieras av kommunen. Å andra sidan är den största faktorn den allmänna konjunkturen och det allmänna arbetsmarknadsläget.

6 Investeringsmålen i programmet

Investoinnit	TP2023	TP2024	TA 2025	Kehys 2026	TA 2027	TA 2028	TA 2029	TA 2030
Investoinnit yhteensä	26 154 723	49 457 338	72 005 000	97 499 500	77 150 000	53 390 000	58 525 000	32 500 000
ICT-ohjelmat ja käyttöönottoprojektit	45 136	31 831	1 220 000	10 000	0			
- Sivistystoimi:								
- Tilavarausohjelma				10 000				
Osakkeet ja osuudet	-60 515	109 497	0					
Irtain omaisuus	50 245	212 658	2 370 000	1 766 250	3 800 000			
- Sivistystoimi:								
- Yhteiskampus				1 662 500				
- Nissiku-talo					3 700 000			
- Kuntakehitys								
- Puhtauspalveluiden laitehankinnat				30 000	30 000	30 000	30 000	
- Ruokapalveluiden laitehankinnat				70 000	70 000	70 000	70 000	
Muut pitkävaikutteiset menot	142 050	144 577	90 000	70 000	70 000			
Maa- ja vesialueet	2 150 032	238 325	500 000	500 000	500 000			
Talonrakentaminen	1 932 501	11 500 877	30 590 000	46 509 500	31 700 000	19 030 000	10 500 000	
Liikenneväylät ja puistot sekä liikunta- ja virkistysalue	15 758 465	29 171 016	29 795 000	38 880 000	49 990 000	27 540 000	39 070 000	
Leikkaukset edellisestä				-9 749 950	-7 715 000	-3 060 000	-14 620 000	
Vesiliikelaitos	6 136 809	8 048 558	7 440 000	8 105 000	8 760 000	6 650 000	8 285 000	

I fråga om andra investeringar än husbyggnadsprojekt enligt servicenätsplanen föreslås nedskärning av investeringsprojekten, vilket särskilt påverkar utvecklingen av lånebeståndet. Samhällstekniska nämndens investeringar har under åren 2026–2029 skurits ner med sammanlagt 35,14 milj. euro, vilket motsvarar en 10 % nedskärning av den totala mängden investeringar under samma period. På samma sätt granskas även andra investeringsobjekt, såsom ICT-program och projekt för ibruktagande av dem. I fråga om dessa görs en årlig granskning.

6.1 Utveckling av lånebeståndet och räntenivån

Man bromsar ökningen av lånebeståndet och räntekostnaderna genom att skära ner investeringsnivån. Man kan ränteskydda nya lån beroende på räntenivån vid tidpunkten för låntagningen. Med det nuvarande investeringsprogrammet ökar skuldsättningen avsevärt. Räntekostnaderna växer även om investeringsnivån inte ökar, för de gamla lånen (genomsnittsränta under 0,4 %) förfaller under de närmaste åren, och man måste ersätta dem med ett lån med högre ränta.

6.2 Principer för husbyggnadsinvesteringar

Husbyggnadsinvesteringar i kommunen är

- Stora projekt (nybyggnader och omfattande totalrenoveringar)
- Reparationsinvesteringar (årsreparationer, grundliga förbättringar av gårdar, energieffektivitetsprojekt)

Husbyggnadsprojekt genomförs enligt kommunens servicenätsplan. Aktualiteten av servicenätsplanen bedöms under varje fullmäktigeperiod. Reparationsinvesteringarna riktas enligt servicenätsplanen.

De lösningar med ersättande lokaler som byggnadsprojekt förutsätter bildar en betydande kostnadspost i driftsekonomi.

I och med genomförandet av kommunens servicenätsplan ersätts en stor del av kommunens gamla byggnadsbestånd med nya byggnader. Gesterby skolcentrum Wigge, det gemensamma campuset och Nissnikuhuset genomförs som livscykelprojekt. De nya byggnaderna är typiskt mer energieffektiva än gamla byggnader, och de hustekniska lösningarna för dem är mer utvecklade. Dessutom genomför kommunen investeringar i energieffektivitet i gamla byggnader. Förbättring av energieffektiviteten och byggnadsautomationen samt avstående från olje- och gasuppvärmning möjliggör betydande kostnadsbesparingar i underhållet av fastigheter.

Åtgärder:

- Om byggnadsprojektet förutsätter en lösning med ersättande lokaler utnyttjas i första hand befintliga fastigheter och lokaler som ersättande lokaler, om det är motiverat med beaktande av lokalernas skick och kostnaderna
- För reparationsinvesteringar reserveras tillräckliga anslag för att trygga kommunens egendoms värde och minska reparationsskulden
- Utveckling av energieffektiviteten och byggnadsautomationen i byggnaderna, beräknad effekt på de årliga energikostnaderna cirka 100 000 €/år (2025–2030)

6.3 Principer för infrainvesteringar

Infrainvesteringar är

- Genomförande av nya detaljplaneområden (gator, övriga allmänna områden samt vattenförsörjning). Dessa investeringar producerar nya bostads- och företagstomter i kommunen och gör det därmed möjligt för kommunen att växa. Investeringarna medför också direkta inkomster till kommunen (försäljnings- och hyresintäkter från tomter, markanvändningsavtalsersättningar)
- Utvecklings- och förbättringsprojekt som trafiksystemet förutsätter (anslutningar, utveckling av huvudlederna) Dessa investeringar medför inte direkt nya tomter eller direkta inkomster till kommunen, men de är nödvändiga för planläggning av nya områden eller för att trygga trafiksystemets funktion när kommunen växer.
- Saneringsprojekt. Dessa investeringar producerar inte nya tomter eller direkta inkomster till kommunen men är nödvändiga för att bevara kommunens infraegendom och minska den s.k. reparationsskulden. Saneringsprojekten kan även minska underhållskostnaderna, till exempel minskning av läckagevatten hos Kyrksläotts Vatten: vattenverket har satt upp som mål att minska mängden ofakturerat avloppsvatten till 28 % (år 2024 36,7 %).
- Projekt som förbättrar boendetrivseln och säkerheten (gång- och cykelvägar, belysning, parkeringsområden, kollektivtrafikinfra mm.) Dessa investeringar ger inte kommunen nya tomter eller direkta inkomster men är nödvändiga ur kommuninvånarnas perspektiv.
- infrastruktur för idrotts- och rekreationsområden (idrottsplatser med utrustning, rekreationsrutter mm.). Dessa investeringar ger inte kommunen nya tomter eller direkta inkomster men är nödvändiga ur kommuninvånarnas perspektiv.

Åtgärder:

- Investeringsprogrammet utarbetas enligt den fastställda investeringsramen. Man beaktar investeringarnas inverkan på låntagning och driftsekonomi under de kommande åren. Vid behov skjuter man upp påbörjande av nya objekt, minskar antalet nya objekt och gör om tidsplaner för projekt.
- Planläggning och genomförande av nya detaljplaneområden prioriteras enligt punkt 6.4.
- För saneringsprojekt reserveras anslag årligen för att trygga infraegendomens värde (infra: cirka 5,0 milj. euro, vattenförsörjning: cirka 2,5 milj. euro).
- Projekt som förbättrar boendetrivseln och säkerheten samt investeringar i idrotts- och rekreationsområden genomförs i den omfattning som investeringsramen tillåter.
- I fråga om idrottsplatser skulle man göra en granskning över Ortsgränserna

6.4 Bedömning av lönsamheten av områdesutvecklingen och prioritering av områden

Ett av kommunens mål är kontrollerad tillväxt. För att skapa tillväxt planlägger kommunen nya bostads- och arbetsplatsområden och investerar i infrastruktur och tjänster för kommuninvånare (skolor, daghem, kollektivtrafik). Vid utarbetandet av planlägningsprogrammet bedöms lönsamheten av planprojekt på basis av olika perspektiv.

Kostnader

Behövliga infrainvesteringar.

- Externa infrakostnader för området (koppling till kommunalteknik). Man bedömer om området behöver stora tröskelinvesteringar, såsom transmissionsledningar, planskilda anslutningar, gång- och cykelförbindelser eller ändring av landsväg till gata.
- Områdets interna kommunalteknik. Man bedömer områdets byggbarhet och kostnader €/byggrätt km² eller €/invånare.

Behövliga investeringar i servicenätet

- Servicenätet (kapacitetens tillräcklighet samt utnyttjande av befintlig kapacitet). Man bedömer kapaciteten av områdets daghems- och skolnät, eventuellt underutnyttjande eller behov av tilläggskapacitet.

Tillgänglighet

- Kollektivtrafikförbindelser. Man bedömer om området stöder sig på de nuvarande kollektivtrafikförbindelser eller om det förutsätter utökningar av eller ändringar i linjenätet

Inkomster

- Kommunens beräknade tomtförsäljningsinkomster på området
- Beräknade inkomster från markanvändningsavtal på området
- Inverkan av projektet på skatteinkomsterna
 - o Skatteinkomsterna för invånare och företag som flyttar till området samt fastighetsskatt
- Genomförandetakten för området, återbetalningstid för investeringen
 - o man bedömer hur fort bostads- och näringsbyggandet genomförs på området
 - o om planläggningen i huvudsak producerar byggrätt (för kompletterande byggande) för privata mindre markägare realiserar byggandet och de skatte- mm. intäkter som det ger kommunen sannolikt långsammare än på helt nya områden som ägs av kommunen eller en enskild markägare
- Näringspolitiska konsekvenser
- Effekt på arbetsplatserna

- Tillgänglighet av kommersiell och övrig service, huruvida planläggningen av området stöder privat service i Kyrkslätt.
- Möjlighet att utnyttja statliga infrabidrag eller andra projektbidrag

Indirekta ekonomiska konsekvenser

- Genomförande av kommunstrategin: naturnärhet, utveckling av centrum, småhusdominans, havsnärhet och indirekta fördelar av dessa för kommunens attraktionskraft o.dyl.

Åtgärder:

- Vid beredningen av planlägningsprogrammet prioriteras projekt som är ekonomiskt lönsammast att planlägga och investera i samtidigt som hållbar och balanserad utveckling av kommunen tryggas (2026)
- För utarbetandet av planlägningsprogrammet utreds vilka stora tröskelinvesteringar kommunens olika utvecklingstrender förutsätter (transmissionsledningar, planskilda anslutningar, utveckling av huvudlederna, gång- och cykelförbindelser, ändring av landsväg till gata (2025–2026)
 - Man uppdaterar utvecklingsplanen för vattentjänster och i anslutning till den bedömningen av nätverkens kapacitet och utveckling av dem (var/ hur mycket nytt byggande kan anvisas med överföringsnätverkets nuvarande kapacitet.)
 - Man utarbetar en granskning för utveckling av trafiksystemet (en helhetsplan, kommunens trafiksystemplan)
- Kommunens mark- och bostadspolitiska principer uppdateras (2025). De principer som tillämpas i markanvändningsavtalen fastställs i de markpolitiska principerna, t.ex. deltagande i vattenförsörjningskostnaderna, om man inte kan täcka investeringskostnader med anslutningsavgifter.
- Vid behov utnyttjande av regionala avgifter för anslutning till vattenförsörjningen

6.5 Främjande av kompletterande byggande

Som stöd för kommunens tillväxt främjas kompletterande byggande som inte förutsätter nya investeringar:

- I Veikkola utnyttjas möjligheten att avvika från den byggplatsareal som planen förutsätter inom ramen för de gällande planerna. Detta kan uppskattningsvis möjliggöra styckning av cirka 100 egnahemshustomter.
- Beräkning av åtgärdens effektivitet: stärkning av skatteinkomsterna (cirka 50 egnahemshus åren 2025–2030)
- I Kylmäla delgeneralplan strävar man efter att möjliggöra tillägsbyggande i influensområdet för vattenförsörjningen
- Beräkning av åtgärdens effektivitet: Kylmäla vattenförsörjningsnät, som övergått till kommunen, blir ekonomiskt lönsam (2027–2030)
- Man utreder möjligheter att göra små planändringar för kompletterande byggande som inte förutsätter infrainvesteringar för beredningen av nästa planlägningsprogram (2026)
- Man utreder förutsättningar att ändra fritidsbostäder för dygnetruntboende genom bygglov eller undantagslov, när en bra körförbindelse och vattenförsörjning kan ordnas till byggplatsen och byggplatsen ligger nära service.

6.6 Övriga investeringar för att främja kommunens livskraft

6.6.1 Västbanan

Västbanan är en delvis dubbelspårig tågförbindelse som planeras mellan Helsingfors och Åbo och förkortar restiden mellan Helsingfors och Åbo och möjliggör nya stationsplatser för närtågstrafiken. Banan löper i norra delen av Kyrkslätt, och en station har planerats i Veikkola. I avsnittet mellan Esbo och Salo är det fråga om en helt ny bana där de övriga stationerna utöver Veikkola är Hista i Esbo, Vichtis-Nummela och Lojoknuten. Projektbolaget Västbanan Ab, där kommunerna vid banan och finska staten är delägare, svarar för planeringen och byggandet av projektet. Kyrkslätt är med i projektbolaget för Västbanan med en 0,48 % andel. År 2020 beviljades planeringen av projektet Västbanan finansiering ur Fonden för ett sammanlänkat Europa (Connecting Europe Facility, s.k. CEF1). Västbanan Ab deltog också i ansökan om CEF Transport (CEF2 men fick inte finansiering eftersom projektets mönchetsnivå inte var tillräcklig). För övriga delområden fick projektet mycket bra betyg.

Enligt den plan som projektbolaget gjort upp skulle byggnadsplaneringen för, byggandet av och ibruktagandet av banan kunna ske under åren 2025–2032. Avsikten är att bygga förbindelsen Esbo–Kyrkslätt under denna regeringsperiod.

Kommunstyrelsen godkände föravtalet om byggfasen för Västbanan i juni 2024. Staten har fastställt som målsättning att både staten och kommunerna förbinder sig till att finansiera byggfasen med 400 miljoner euro, dvs. totalt 800 miljoner euro. Kommunernas andel skulle fördelas mellan kommunerna på ett separat överenskommet sätt. Förutom detta skulle bolaget ges rätt att ta upp främmande kapital för högst 500 miljoner euro. Staten svarar för låntagningen. I statens budget har man under denna regeringsperiod räknat med 460 miljoner. Förhandlingarna mellan staten och kommunerna om fortsatt finansiering pågår. Vi har i det stora hela nått samförstånd om kostnadsfördelningen i föravtalet men inte avtalat om hur kommunandelarna fördelas. Föravtalet om övergången till byggfasen förutsätter ett godkännande av alla parter behöriga beslutsorgan. För statens del krävs beslut från riksdagen om statsbudgeten.

I Kyrkslätt har man gjort en utredning om fördelar med Västbanan för Kyrkslätt kommun ur livskraftsperspektiv. Förutom eventuell fortsatt finansiering av projektet medför även byggandet av infrastruktur för nya bostadsområden kostnader för kommunen. Ur kommunalekonomiskt perspektiv ger infra- och bostadsbyggandet och byggandet av eventuella verksamhetslokaler kommunen både direkta och indirekta inkomster. Det kan uppstå indirekta ekonomiska effekter av att mobiliteten och varutransporten kan genomföras så ekonomiskt och ekologiskt som möjligt (trafikmängd, energiförbrukning, utsläpp, hälsa och säkerhet). Ökade trafikförbindelser och kortare restider gör det möjligt för sysselsättningsläget att förbättras i det breda influensområdet för stationsområdet, och därigenom har de effekter på bl.a. kommunens skatteinkomster och servicekostnader. Det är dock svårt att göra en exakt bedömning. Antalet tågturer och tidtabellerna är en faktor som väsentligt påverkar utvecklingen av stationsområdet och dess attraktionskraft.

Vi anser att Västbanan på lång sikt har positiva effekter på utvecklingen av norra Kyrkslätt. Markanvändningsfördelarna blir inte nämnvärda i Kyrkslätt. Utifrån tillgängliga uppgifter kan man bedöma att de byggnadsintäkter som delgeneralplanen för trafikkorridoren i norra Kyrkslätt möjliggör eventuellt kan täcka de kostnader som orsakas av byggandet inom cirka 45 år. Dessutom ger kompletterande byggande inom ramen för den befintliga planpotentialen fastighetsskatter men förutsätter inga investeringar i ny infrastruktur. Fördelarna med banan för till exempel Nummela i Vichtis och Lojo är dock mer betydande än för Kyrkslätt. Kyrkslätt ligger redan vid kustbanan, och vid den finns också betydande utvecklingspotential.

6.6.2 Bostadsmässa

Kommunfullmäktige beslutade ansöka om ordnande av bostadsmässa i Strömsby område i Kyrkslätt för år 2030. Det slutliga beslutet om ordnande av bostadsmässa fattas förutsatt att man i avtalsförhandlingarna når ett godtagbart resultat med organisationen för bostadsmässan.

Kostnaderna för kommunen är 60 000 € i ansökningsskedet. Under 5–6 år är kostnaderna för bostadsmässprojektet cirka tre miljoner euro. Beredningen sker åren 2024–2030. Kostnadsberäkningen innefattar personresurser och mässinfra för Bostadsmässteamet. Utöver dessa kostnader kommer infra- och andra motsvarande kostnader för byggande av bostadsområdet. Kommunen får på motsvarande sätt inkomster från överlåtelse av tomter.

Dessutom beräknas bostadsmässan på längre sikt ha positiva effekter på kommunens ekonomi. Ordnande av mässa säkerställer att området utvecklas och blir snabbt färdigt. Byggnadskostnaderna för infra är betydande på strandområden, men efterfrågan på tomter växer och försäljningen blir snabbare, varvid det är rimligare att genomföra kommunens infrainvesteringar (kortare återbetalningstid för infrainvestering). Mässan ger området betydande synlighet och beräknas höja kommunens profil. Den första delen av hela området skulle byggas i rask takt som bostadsmässområde och garantera samtidigt kommunen möjlighet att utveckla området vidare till nästa skede, till Jollstrandens område.

7 Åtgärdsalternativ i programmet för hållbar tillväxt

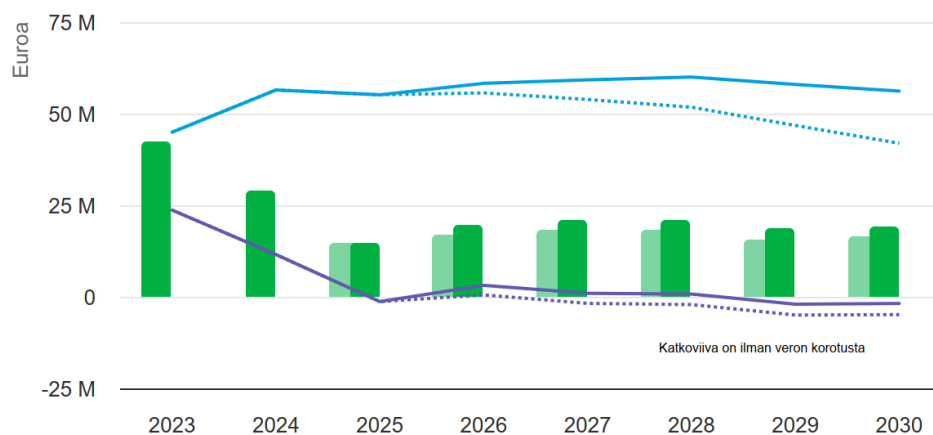
7.1 Åtgärdsalternativ som gäller skatterna

- Höjning av kommunalskatten för viss tid 0,2 %-enheter. Effekt cirka 2,6 miljoner euro per år.

I följande tabell visas hur en höjning av kommunalskatten så att den motsvarar den genomsnittliga kommunalskatten i KUUMA-kommunerna och Esbo, det vill säga 7,3 procent, påverkar årsbidraget och över-/underskottet utan övriga åtgärder i programmet för hållbar tillväxt:

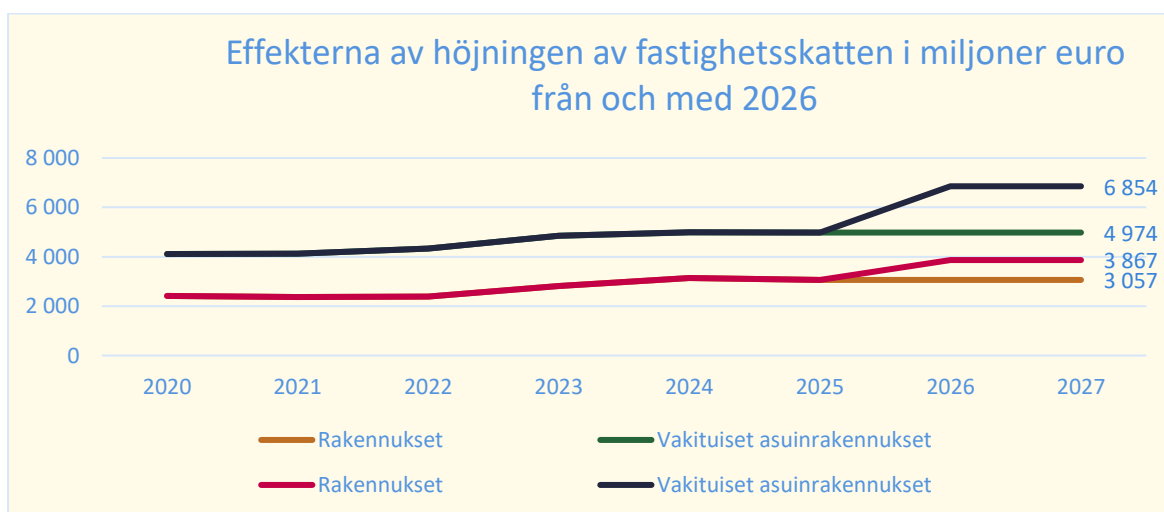
Vuosikate ja yli- / alijäämä

■ Vuosikate — Tilikauden ylijäämä (alijäämä) — Kertynyt yli-/alijäämä

	Vuosikate	Vuosikate ennen veron korotusta	Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	Tilikauden ylijäämä (alijäämä) ennen veron korotusta	Kertynyt yli-/alijäämä	Kertynyt yli-/alijäämä ennen veronkorotusta
2023	42 280 000		23 681 000	23 681 000	44 927 000	44 927 000
2024	29 111 000		11 537 000	11 537 000	56 464 000	56 464 000
2025	14 646 000	14 646 000	-1 314 000	-1 314 000	55 150 000	55 150 000
2026	18 657 000	16 048 000	2 007 000	-602 000	57 156 000	54 548 000
2027	17 081 000	14 332 000	-2 902 000	-5 651 000	54 254 000	48 897 000
2028	15 343 000	12 468 000	-5 040 000	-7 916 000	49 214 000	40 981 000
2029	11 896 000	8 934 000	-8 895 000	-11 858 000	40 319 000	29 124 000
2030	11 192 000	8 141 000	-10 015 000	-13 066 000	30 304 000	16 058 000

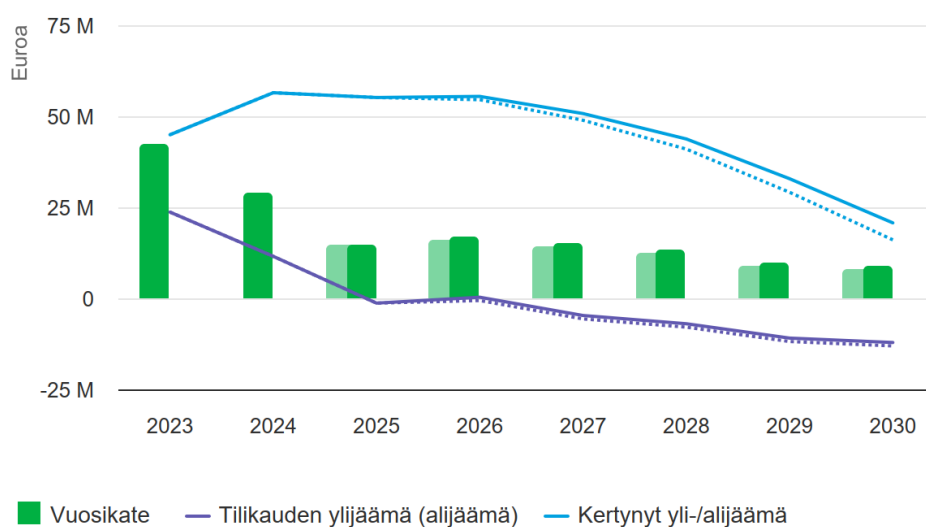
- Höjning av kommunalskatten att motsvara den motsvarande beräkningen med jämförelsekommunerna. Effekt cirka 1,8 miljoner euro per år.

7.2 Åtgärdsalternativ som gäller inkomsterna och utgifterna

- Införande av dagvattenavgifter föreslås, och nettointäkterna av dem är cirka 0,3 milj. €.
- Principerna och avgiften för utomstående användning av kommunens lokaler fastställs så att inkomsterna täcker minst den personal som behövs samt underhålls- och driftskostnaderna. Dessutom effektivisering av utrymmesanvändningen i kommunhuset till utomstående hyrestagare. Intäktspåverkan cirka 235 000 € per år.
- Överföringen av Kylmäla och Lappböle vattenandelslag till kommunen ökar den förväntade avkastningen med cirka 150 000 euro per år.
- Kommunstyrelsens, nämndernas och sektionernas ansvar förtydligas och fastställs i samband med uppdateringen av förvaltningsstadgan våren 2025. Med detta säkerställer man att det inte sker s.k. överlappande behandling, det vill säga att ärenden inte i onödan behandlas i organ som inte har ansvar för dem. Av organens sammanträden strävar man efter att hålla ungefär vart tredje sammanträde på distans, vilket ger besparingar bl.a. i rese- och serveringskostnader. I fråga om kommunstyrelsen skulle detta ge en besparing på 30 000 euro per år. Dessutom föreslås att livskraftssektionen läggs ner, vilket sparar cirka 20 000 euro per år. Genom att effektivisera personalsektionens verksamhet uppnås en besparing på 6 500 euro per år.
- I fråga om städtjänsterna minskar mängden serviceproduktion i och med livscykelprojekt (kostnadsbesparing cirka 150 000 €). Livscykelprojekten påverkar också minskningen av produktionsvolymen inom fastighetsskötseln. Efter att de stora livscykelprojekten blivit färdiga startas en bedömning av sättet att ordna fastighetsskötseln.
- Utveckling av energieffektiviteten i byggnaderna och byggnadsautomationen ger cirka 100 000 euro i besparingar (effekt 2026: 50 000 €, 2027–2030: 10 000 €).
- I årskurserna 7–9 inom den grundläggande utbildningen fastställs en minimistorlek för tillvalsämnesgrupperna som börjar. Besparing cirka 50 000 € per år (år 2025 var effekten 20 000 €).

Vuosikate ja yli- / alijäämä

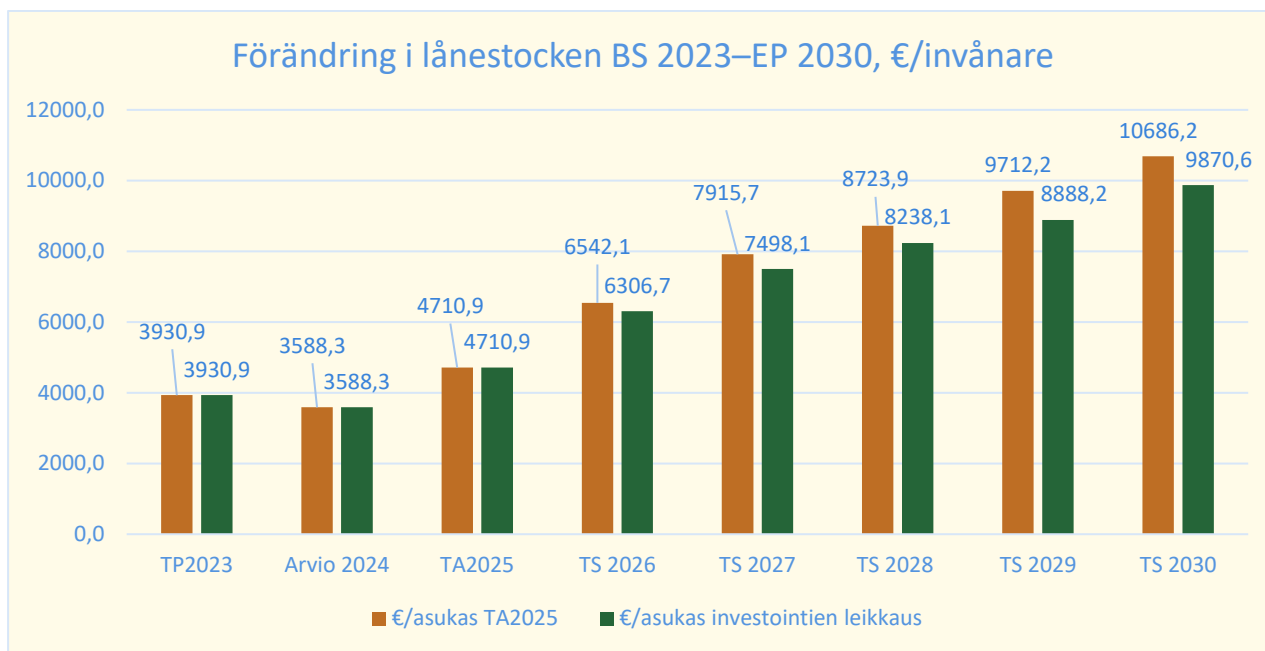
	Vuosikate	Vuosikate ennen tulo/menot vaikutuksia	Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	Tilikauden ylijäämä (alijäämä) ennen tulo/meno vaikutuksia	Kertynyt yli-/alijäämä	Kertynyt yli-/alijäämä ennen tulo/meno vaikutuksia
2023	42 280 000		23 681 000	23 681 000	44 927 000	44 927 000
2024	29 111 000		11 537 000	11 537 000	56 464 000	56 464 000
2025	14 646 000	14 646 000	-1 314 000	-1 314 000	55 150 000	55 150 000
2026	16 956 000	16 048 000	306 000	-602 000	55 456 000	54 548 000
2027	15 271 000	14 332 000	-4 712 000	-5 651 000	50 744 000	48 897 000
2028	13 407 000	12 468 000	-6 977 000	-7 916 000	43 767 000	40 981 000
2029	9 873 000	8 934 000	-10 919 000	-11 858 000	32 849 000	29 124 000
2030	9 080 000	8 141 000	-12 127 000	-13 066 000	20 722 000	16 058 000

7.3 Åtgärdsalternativ som gäller investeringar

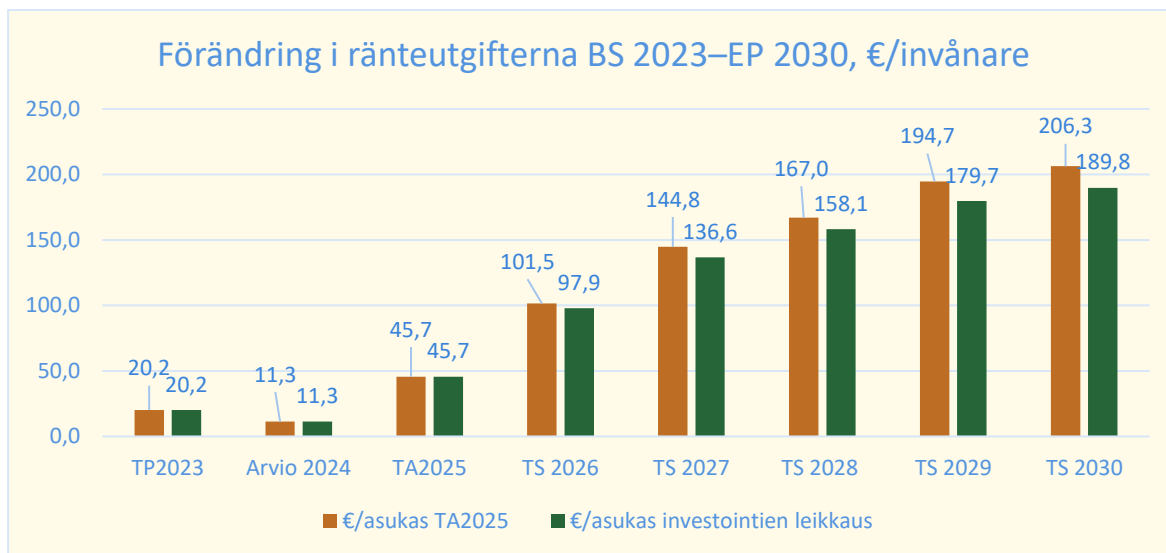
- Den höga investeringsnivån påverkar särskilt låntagningsbehovet, för i praktiken räcker årsbidraget inte till för att täcka bara andra än husbyggnadsinvesteringarna, som måste finansieras med lånade pengar. I investeringarna ska vikt läggas på objekt som senare producerar inkomster, såsom infrainvesteringar, och å andra sidan beakta de kommande driftkostnaderna för underhållet av investeringsprojekten, som belastar resultatet vid sidan om avskrivningarna och räntekostnaderna för lån.
- Samhällstekniska nämndens investeringar har under åren 2026–2029 skurits ner med sammanlagt 35,14 milj. euro, vilket motsvarar en 10 % nedskärning av den totala mängden investeringar under samma period. På samma sätt granskas även andra investeringsobjekt, såsom ICT-program och projekt för ibruktagande av dem.
- Investeringarna enligt servicenätsplanen genomförs i alla fall.
- Man har gjort ett scenario om inverkningarna av nedskärningarna av investeringsnivån på driftsekonomin (räntor och avskrivningar) och utvecklingen av lånebeståndet. (till investeringsdelen). Ett av kommunens mål är kontrollerad tillväxt. För att skapa tillväxt planlägger kommunen nya bostads- och arbetsplatsområden och investerar i infrastruktur och tjänster för kommuninvånare (skolor, daghem, kollektivtrafik). Vid beredningen av planläggningsprogrammet prioriteras projekt som är ekonomiskt lönsammast att planlägga och investera i samtidigt som hållbar och balanserad utveckling av kommunen tryggas (2026)

I följande bild visas enligt den nuvarande budgeten samt inverkan av nedskärningen av investeringsnivån på utvecklingen av Kyrksläatts lånebestånd:

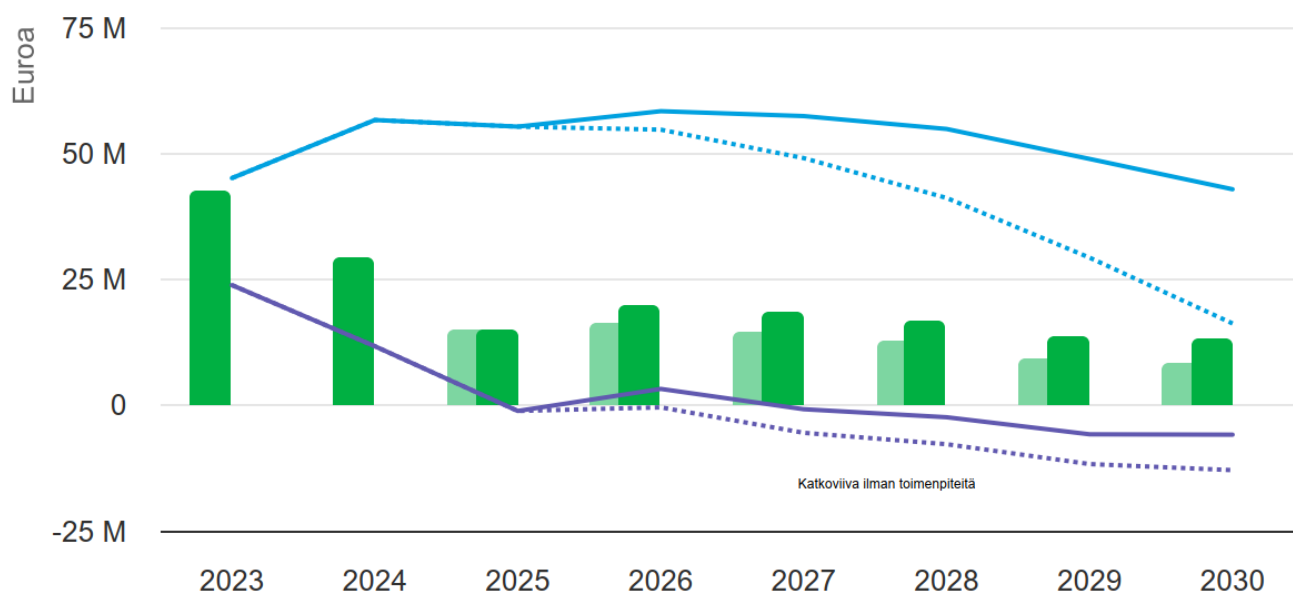
Följande diagram visar enligt den nuvarande budgeten samt inverkan av nedskärningen av investeringsnivån på utvecklingen av Kyrksläts ränteutgifter från och med år 2026:

7.4 Slutsammandrag

7.4.1 I sammandraget beaktas alla åtgärdsalternativ i programmet för hållbar tillväxt, nedskärning av investeringarna och dess inverkan på lånebeståndet och räntorna samt höjning av kommunalskatten

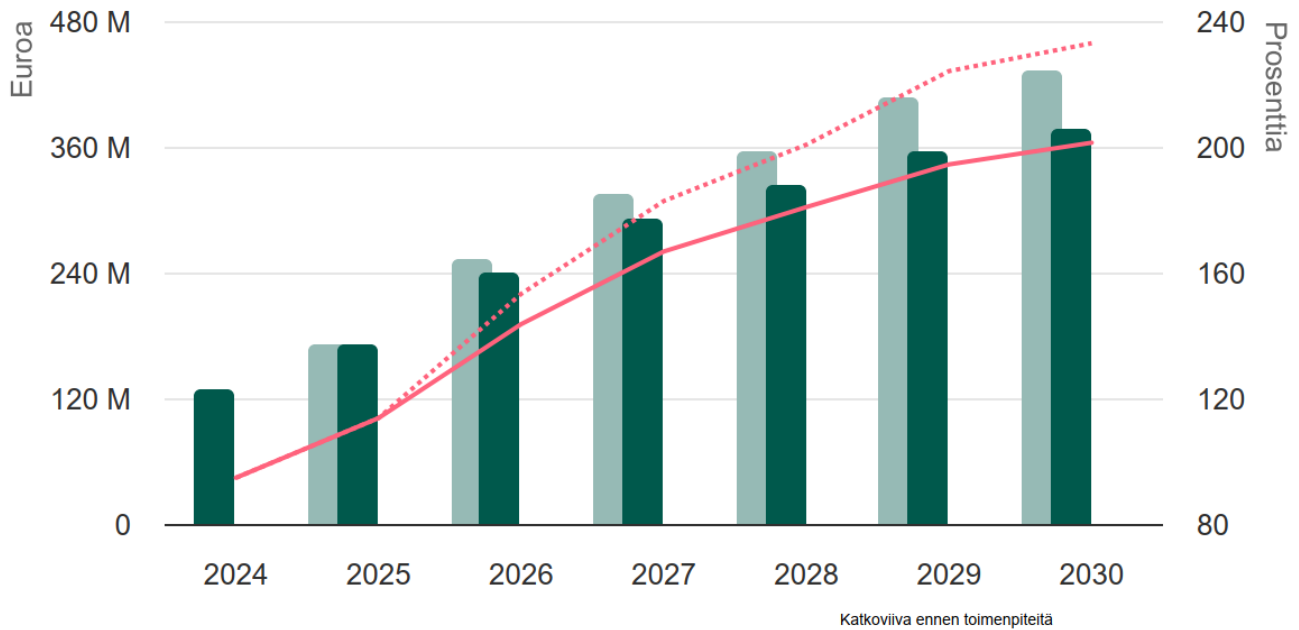
Vuosikate ja yli- / alijäämä

■ Vuosikate — Tilikauden ylijäämä (alijäämä) — Kertynyt yli-/alijäämä

	Vuosikate	Vuosikate ennen toimenpiteitä	Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	Tilikauden ylijäämä (alijäämä) ennen toimenpiteitä	Kertynyt yli-/alijäämä	Kertynyt yli-/alijäämä ennen toimenpiteitä
2023	42 280 000		23 681 000	23 681 000	44 927 000	44 927 000
2024	29 111 000		11 537 000	11 537 000	56 464 000	56 464 000
2025	14 646 000	14 646 000	-1 314 000	-1 314 000	55 150 000	55 150 000
2026	19 715 000	16 048 000	3 065 000	-602 000	58 214 000	54 548 000
2027	18 363 000	14 332 000	-970 000	-5 651 000	57 244 000	48 897 000
2028	16 656 000	12 468 000	-2 562 000	-7 916 000	54 682 000	40 981 000
2029	13 474 000	8 934 000	-5 949 000	-11 858 000	48 733 000	29 124 000
2030	12 842 000	8 141 000	-6 022 000	-13 066 000	42 711 000	16 058 000

Vieraan pääoman määrä

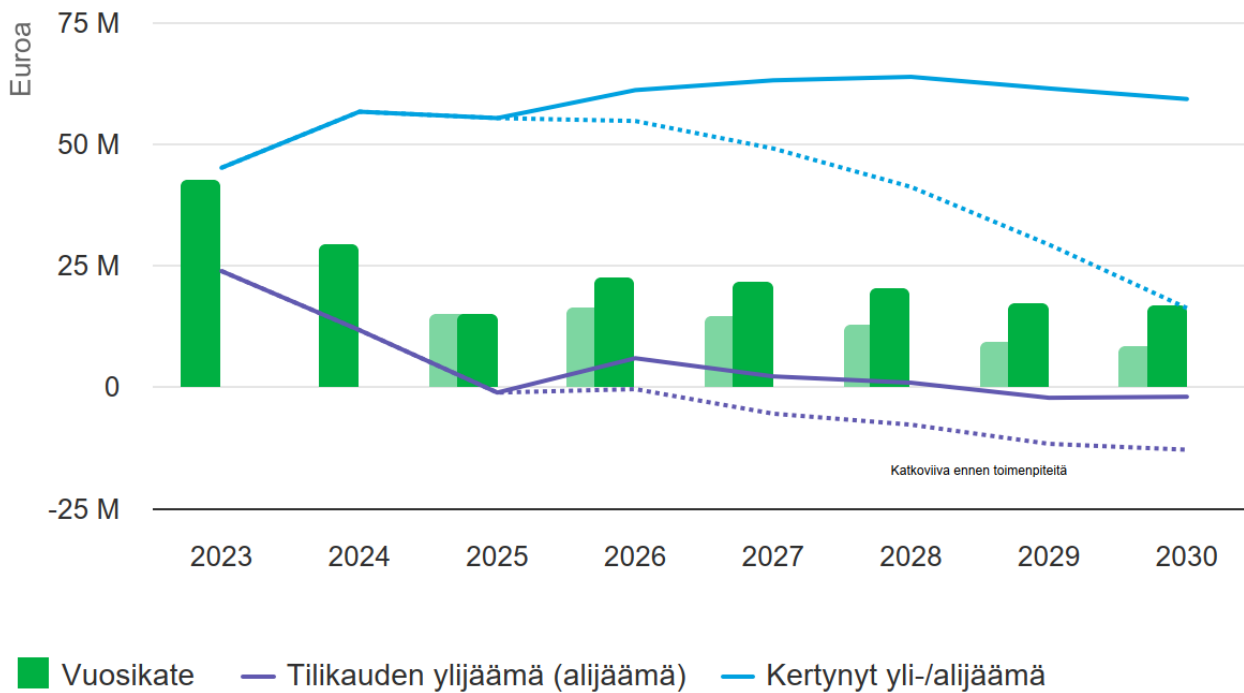

■ Korollinen vieras pääoma — Suhteellinen velkaantuneisuus

	Korollinen vieras pääoma	Korollinen vieras pääoma ennen toimenpiteitä	Suhteellinen velkaantuneisuus	Suhteellinen velkaantuneisuus ennen toimenpiteitä
2024	129 219 000		94,69	94,69
2025	171 496 000	171 496 000	113,69	113,69
2026	239 531 000	252 948 000	143,57	153,21
2027	290 603 000	315 766 000	166,69	182,74
2028	324 277 000	356 688 000	180,82	200,68
2029	354 708 000	406 280 000	194,39	224,08
2030	376 866 000	433 138 000	201,3	232,94

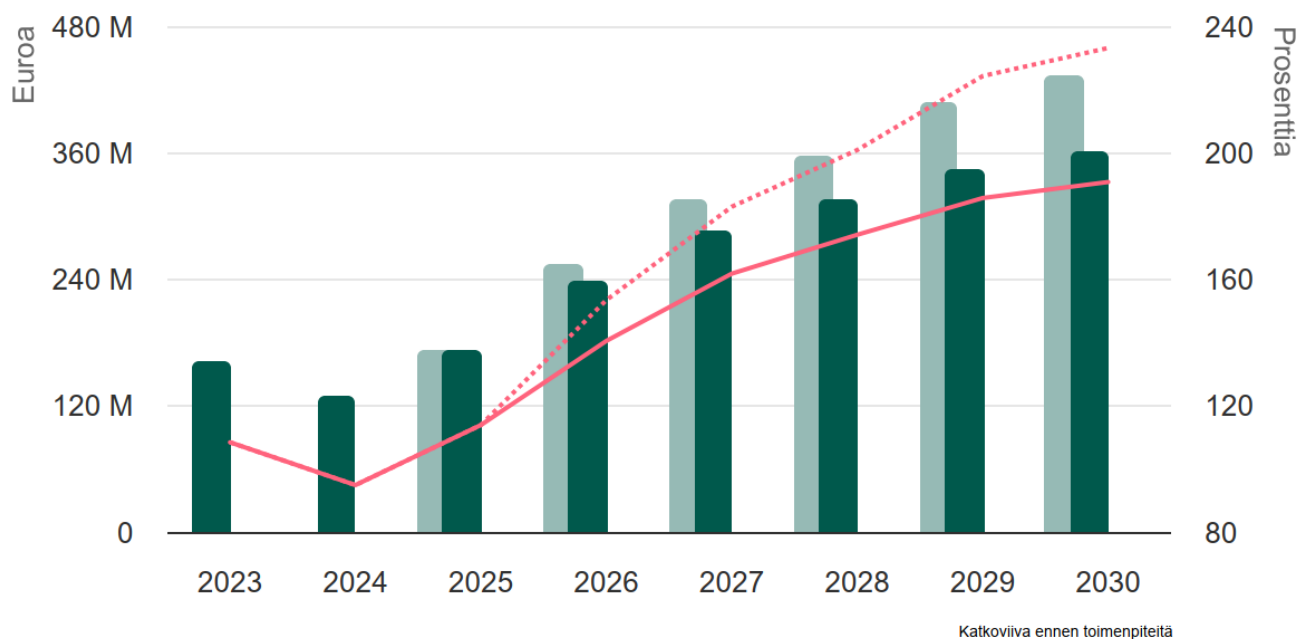
7.4.2 I sammandraget beaktas alla åtgärdsalternativ i programmet för hållbar tillväxt, nedskärning av investeringarna och dess inverkan på lånebeståndet och räntorna samt extra höjning av kommunalskatten 7,1 % → 7,5 %.

Vuosikate ja yli- / alijäämä

	Vuosikate	Vuosikate ennen toimenpiteitä	Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	Tilikauden ylijäämä (alijäämä) ennen toimenpiteitä	Kertynyt yli-/alijäämä	Kertynyt yli-/alijäämä ennen toimenpiteitä
2023	42 280 000		23 681 000	23 681 000	44 927 000	44 927 000
2024	29 111 000		11 537 000	11 537 000	56 464 000	56 464 000
2025	14 646 000	14 646 000	-1 314 000	-1 314 000	55 150 000	55 150 000
2026	22 403 000	16 048 000	5 753 000	-602 000	60 902 000	54 548 000
2027	21 349 000	14 332 000	2 016 000	-5 651 000	62 918 000	48 897 000
2028	19 929 000	12 468 000	710 000	-7 916 000	63 629 000	40 981 000
2029	17 038 000	8 934 000	-2 385 000	-11 858 000	61 244 000	29 124 000
2030	16 692 000	8 141 000	-2 172 000	-13 066 000	59 072 000	16 058 000

Vieraan pääoman määrä

■ Korollinen vieras pääoma — Suhteellinen velkaantuneisuus

	Korollinen vieras pääoma	Korollinen vieras pääoma ennen toimenpiteitä	Suhteellinen velkaantuneisuus	Suhteellinen velkaantuneisuus ennen toimenpiteitä
2023	161 165 000		108	108
2024	129 219 000		95	95
2025	171 496 000	171 496 000	114	114
2026	236 843 000	252 948 000	140	153
2027	284 929 000	315 766 000	162	183
2028	315 330 000	356 688 000	174	201
2029	342 197 000	406 280 000	185	224
2030	360 505 000	433 138 000	191	233

8 Programmets giltighet och rapportering om det

Uppföljningen av genomförandet av fullmäktiges beslut sker i samband med delårsöversikterna och boksluten (verksamhetsberättelserna). Revisionsnämnden bedömer för sin del verkställandet och genomförandet av fullmäktiges beslut. Genomförandet av de principiella riktlinjerna rapporteras årligen till kommunfullmäktige.

BILAGOR

Bilaga 1: Plan för strategisk utveckling

Bilaga 2: Kuntatalous – monen muuttujan summa 2025. Kuntaliiton kestävä kasvun ohjelma

Bilaga 3: Kostnaderna organvis 2024–2025

Bilaga 4: Sammanställning av åtgärdsförslag, kostnadseffekter

Bilaga 5: kommuninvånarenkät

